

DØVES KULTURDAGER 1967-2017

50 ÅR

I forbindelse med 25 års jubileum for Døves Kulturdager i Oslo 1992

ble Norges Døveforbunds døvekonsulent Eilif Ohna
hyllert for sin store innsats for arbeidet
med Døves kulturdager i alle år siden starten i 1967

Ingunn Storlykken Herland og Eilif Ohna. (Foto: Statped (1992) / Skjermdump)

Eilif Ohna (1921-2001) var også den som sto i spissen for starten på første internasjonal folkedansfestival for døve som fant sted i Bergen i 1990, med folkedansere fra Sovjet - Spania - Irland - Jugoslavia - Tyrkia - Norge (Oslo og Bergen). Bildet viser døve folkedansere fra Spania. Arrangementet var i forbindelse med Bergen Døvesenters 110 års jubileum, og fant sted på Langhaugen skole i Bergen, med Toralf Ringsø og Birgit Crone Leinebø som programledere. (Foto: Bergen Døvesenter (1990) / Skjermdump)

År etter år etter år 50 års jubileum i 2017!

År		By	Dato	Sted	Programleder
1	1967	Oslo	30. sept.-1. okt.	Bøndernes Hus	Toralf Ringsø
2	1968	Bergen	12.-13. okt.	Bergen off. lærerskole	Toralf Ringsø
3	1969	Trondheim	25.-26. okt.	Folkets Hus	Toralf Ringsø
4	1970	Drammen	31. okt.-1. nov.	Drammen Teater og på Børresen skole	Toralf Ringsø
5	1971	Ålesund	5.-7. nov.	Folkets Hus og Møre og Romsdal Tekniske skole	Toralf Ringsø
6	1972	Stavanger	3.-5. nov.	Døves hus, Rogaland Teater og Folkets Hus	Toralf Ringsø
7	1973	Oslo	2.-4. nov.	Døves Hus og Samfunnshuset	Toralf Ringsø
8	1974	Bergen	1.-3. nov.	Bergen Ynglingeforening og Gimle	Toralf Ringsø
9	1975	Trondheim	1.-2. nov.	Folkets hus	Toralf Ringsø
10	1976	Skien	6.-7. nov.	Ibsenhuset	Toralf Ringsø
11	1977	Kristiansand	5.-6. nov.	Kristiansand Teater	Toralf Ringsø
12	1978	Bodø	10.-12. nov.	Aspsen skole	Toralf Ringsø
13	1979	Lillehammer	9.-11. nov.	Victoria Hotel og Lillehammer kino	Toralf Ringsø
14	1980	Molde	7.-9. nov.	Alexandra Hotell og Molde kino	Toralf Ringsø
15	1981	Haugesund	6.-8. nov.	Saga Maritim Hotel og Edda kino	Toralf Ringsø
16	1983	Røros	16.-18. sept.	Grotten og Gymnastikkbygget i Sundveien	Toralf Ringsø og Norunn Ellingsen
17	1984	Sandefjord	2.-4. nov.	Park Hotel og Teatersalen i Rådhuset	Norunn Ellingsen og Rune Anda
18	1985	Tromsø	15.-17. nov.	SAS-hotellet, Kulturhuset og Fokus Kino	Norunn Ellingsen og Rune Anda
19	1986	Sarpsborg	7.-9. nov.	Folkets Hus	Norunn Ellingsen og Rune Anda
20	1987	Bergen	13.-15. nov.	Grieghallen og Hotell Norge	Ingunn Storlykken Herland og Jan Johansen
21	1988	Stjørdal	4.-6. nov.	Samfunnshuset	Ingunn Storlykken Herland
22	1989	Stavanger	3.-5. nov.	Konserthuset	Ingunn Storlykken Herland
23	1990	Drammen	2.-4. nov.	Drammen Teater	Norunn Kalvenes og Rune Anda
24	1991	Trondheim	4.-6. okt.	Olavshallen	Ingunn Storlykken Herland
25	1992	Oslo	13.-15. nov.	Konserthuset	Ingunn S. Herland og Svein Arne Peterson
26	1993	Harstad	15.-17. okt.	Kulturhuset	Thorbjørn Johan Sander og Halvor Greftegreff
27	1994	Ål	28.-30. okt.	Kulturhuset og Idrettshallen	Gøsta Rougnø og May Britt Nyløkken
28	1995	Lillehammer	27.-29. okt.	Maihaugen	Mira Zuckermann
29	1996	Kristiansand	8.-10. nov.	Agder teater	Ragna Huse
30	1997	Haugesund	10.-12. okt.	Gamle slaktehuset	Kjetil Rønning
31	1998	Ålesund	30. okt.-1. nov.	Kulturhuset	Ipek Dedeoglu
32	1999	Tromsø	1.-3. okt.	Kulturhuset	Gunn Kristin Selstad
33	2000	Bergen	20.-24. sept.	Festiviteten (USF) og Torgalmenningen	Ina D. Røine og Geir Frode Lunden
34	2001	Oslo	2.-4. nov.	Oslo Konserthus og Oslo Plaza	Anne Kari Hammer
35	2002	Stavanger	11.-13. okt.	Rica Forum Hotel	Paal Richard Peterson
36	2003	Trondheim	24.-26. okt.	Olavshallen	Kjell Eide Edvardsen
37	2004	Oslo	22.-24. okt.	Oslo Kongressenter	Paal Richard Peterson
38	2005	Tønsberg	14.-16. okt.	Kulturhuset Oseberg	Paal Richard Peterson og Cathrine Stensrud
39	2006	Ålesund	13.-15. oktober	Kulturhuset	Tove Glomset Iversen
40	2007	Bodø	12.-14. oktober	Kulturhuset	Daniel Mosti og Monica Jacobsen
41	2008	Stavanger	10.-12. oktober	Stavanger Forum	Jannicke Kvitvær
42	2009	Oslo	4.-6. desember	Høyskolen i Oslo og Rica Holberg Hotel	Paal Richard Peterson
43	2010	Molde	1.-3. oktober	Rica Seilet	Toralf Ringsø
44	2011	Oslo	22.-25. september	Dansens Hus og Fabrikken	Maj-Lis Marman og Hege R. Lønning
45	2012	Kristiansand	14.-16. september	Kilden teater- og konserthus	Trine Våge
46	2013	Trondheim	18.-20. oktober	Olavshallen	Espen Rosvold
47	2014	Bergen	7.-9. november	Grieghallen og Scandic Ørnen Hotel	Toralf Ringsø og Tor Fiksen
48	2015	Sandefjord	25.-27. september	Hjertnes Kino og Kulturhus	Mira Zuckermann og Torbjørn Thomassen
49	2016	Stavanger	21.-23. oktober	Clarion Hotel Energy	Petter Sørensen og Grete Jaarvik
50	2017	Bergen	24.-27. august	Den Nationale Scene, Salem, Østre Skostredet	

Jubileumsbok

Døves Kulturdager 50 år

Det er utrolig hvor mye man har fått med i programmet for kulturdagene fra 1967 og fram til i år.

Nå som denne boken er ferdig (likeså filmen med klipp fra kulturdagene), kan man kanskje se det på den måten:

- De eldre, spesielt de som har opplevd Døves kulturdager i mange år, også fra de tidligste årene (1967-), vil kanskje ikke gjenkjenne av bildene som vises i boken, og på filmen. Og glede seg over minnene.
- De unge, også de som har opplevd Døves kulturdager de siste årene, vil kanskje bli overrasket (?) over hvor mye som var vist og opptrådt i så mange år. Og bli imponert over hva som er gjort av forberedelser og visning av så mange scene-framførelser og ellers andre kulturinnslag.
- Ser av videofilmen at tegn til tale var fremhevede de første årene. Etterhvert gikk man over til tegnspråk som språk, også på scenen.

Det som var på programmet under kulturdagene:

- Teater, skuespill, sketsj, enakter, soloopptreden, pantomime, komedie, film, shiva poesi, tegnspråkpoesi, deklamasjon, lynkåseri, folkedans, dramatisert folkedans, internasjonal folkedans, selskapsdans, musikalstykker, break dance, ballett, dans, tegnkor, trylling, klovn, kirkespill mm.
- Kunstutstilling, fotoutstilling, tegne- og fotokonkurranser, Kunnskapstevling («Hvem vet mest»), spørrelek/quiz
- Workshop
- Ansiktsmaling, hundeshow, engleskole, vin- og øl-skole osv.
- Diskusjon om kulturdagenes framtid, og innhold

Budskap fra scenen, blant annet:

Det har vært mange forestillinger, der man ønsket å formidle noe viktig; kampsaker, opplevelser fra hverdagen og mye mer. Vi tror nok at publikum lærte mye, ble klokere osv.

(++ = noen/flere ganger)

- Jeg kan høre hånden din (1987, 1989 ++)
- Er hørende hyggeligere enn døve? (1980)
- Eilif Ohna sa seg bekymret over at det nesten ikke kom nye elever ved døveskolene (1984)
- La oss beholde døveskolene (1990)
- La oss beholde Rødbygget (1991)
- Integrering, hva kan skje med døve der? (++)
- Mobbing (1987, 1990 ++)
- Mette 16 år (1992)
- Episode i døveforeningen (1991)
- Holdninger i døvemiljøet (n)
- Identitetsproblem (++)
- Falsk integrering (1990)
- Krise i døveforeningen (1981)
- Kan døve bli stjerner? (1986)
- De svake hjelper de store og sterke (1987)
- «Lokal-TV» med harmløse tolkesituasjoner (1986, 1992)

- Født som taper? (1989)
- Skyldig, ikke skyldig (1991)
- La døvekulturen blomstre (1992)
- Og broene går begge veier (1993)
- Tegnspråk: Fortid, nåtid, framtid
- Bli sett (2010)
- Tolkeparodi (2012)
- Kjærlighet mellom hørende og døve (2013)

Historie / opplevelser fortalt fra scenen:

- Døvehistorier (++)
- Olaf Hassel (1979)
- Døv i hverdagen (1975, 1978, 1981, 1984)
- Vi trenger hverandre selv om vi er forskjellige (1987, 1989 ++)
- Samfunnet i dag (++)
- Vikingtiden (Harald Hårfagre o.a.) (2002)
- Mirakelet Helen Keller (1988)
- Andreas Christian Møller (1991)
- En liten døvehistorie (1991)
- De tidlige årene i Bergen Døvesenters historie (2005)

Foredrag/lynkåseri/stil/solo-opptreden/deklamasjon:

- «Mitt første møte med døve» (stil 1968)
- «Hvordan jeg lærte å svømme» (tale/kunnskapsprøve 1968)
- «Olaf Hassel og hans nova-oppgivelse» (stil 1977)
- «Vårt første varslingsanlegg hjemme» (1975)
- En døves tanker (1978)
- «Jeg hører ikke» (1980)
- «Kontakt med døve» (1981)
- «Alltid freidig når du går» (1983) - døvepresten ble så begeistret at han ba Terje gjøre det samme under døvegudstjenesten søndag
- «Min framtid som döv» (1986)
- «Hva betyr vennskap for deg?» (1986)
- «Døvesamfunnet og utviklingen» (1986)
- «Vi vil og vi kan» (1989)
- «Til ungdommen» (1989)
- «Annerledes barn» (2014)

Eventyrfortellinger:

- Rødhette og ulven (1994, 2001)
- Karins og Baktus (1994)
- Folk og røvere i Kardemomme by (++)
- Knoll og Tott (1992, 2000)
- Den stygge andungen (1984, 1998)
- Piken med fyrstikkene (1981)
- Snehvitt og de syv dverger (1991, 2005)
- Æsops fabler (1991)
- Askepott (1996, 2000)
- Eventyrkavalkade (2001)
- Keiserens nye klær (2001)
- Tor med hammeren (2002)

Samlet og tilrettelagt av Rune Anda, daglig leder i Bergen Døvesenter

Teater:

- Peer Gynt (1976, 2014)
- Romeo og Julie (1977, 1987 - parodi, 2004)
- Vi betaler ikke! (1979)
- Tragedien Garassim (1983)
- Doktor mot sin vilje (1977)
- Den store barnedåpen (1978)
- Svein Uredd (1983)
- Mordgåten (1985)
- Lampefeber eller? (1985)
- Cabaret (1989)
- Jeppe på Bjerget (1992)
- Jack og bønnestengelen (1992)
- Den spanske flue (1992)
- Fattigdom og hovmod (1993)
- Frieriet (del av Sennep & Champagne) (1995)
- Tre par (1996)
- Gjengangere (2000)
- Djevelsønnens svenneprøve (2001)
- Frieriet (2002)
- Pelskåpen (2002)
- Den fortapte sønn (2004)
- Den standhaftige tinnsoldat (2005)
- Jo men... (2008)
- Hamlet (2013)

Det har også vært mange flere teaterframførelser og skuespill, enakter, soloopptreden o.a., men det ville ta mye plass å ramse opp alt sammen her.

Stand Up:

- Raske kvinner (2005, 2006, 2007)
- Rob Roy (2008)
- John Smith, Storbritannia (2013, 2014)
- Gavin Lilley, Storbritannia (2016)

Film:

- Diverse film laget av Con Mehlum; «Portugal» (1994), «Kjolen», «New generation» og «No way out» (2001), «Rammen» (2002)
- Dag Bøe: «Fordømt» (2012, 2013)
- Dag Bøe: «Asken» (2014)
- Nordahl Grieg vg skole: «Historisk tilbakeblikk» (2014)
- Dag Bøe: «Roar» (2015)
- Statped: «Askeladden» (2016)

Musikk:

- Signmark (2007, 2015 ++)
- Det var ellers flere sang- og musikkframførelser på scenen, bidratt av både døveforeninger, døveskoler og andre

Gjesteopptredener fra utlandet:

- Tyst Teater, Sverige (1995, 2005, 2010 ++)
- Pantomime fra Holland (1978)

- Opptreden fra Mary Beth, USA (1987)
- Morsomme episoder ved Guy Boushauveau fra Paris (1990)
- Noen opptredener av danske Rødtopp (1985, 1996 ++)
- Dans fra Sri Lanka (1994)
- Dansk Døveteater (1996)
- Stand up ved John Smith fra Storbritannia (2013, 2014)
- Festmeny ved Teater Manu (2014)
- Tryllekunstner Simon Carmel fra USA (2015)

Deltakere fra:

- Døveforeninger
- Conrad Svendsen Senter
- Døvekirker
- Døvblindegrupper
- Døveskoler
- Foreldrelag
- Integrerte skoler

Kulturdebatt:

- 1988: Diskusjon - «Framtidige kulturarrangement for døve»
- Under 25 års jubileum for Døves kulturdager, i Oslo 1992, var det debatt over temaet «Hvor står vi, hvor går vi videre?»
- Hva med døvekulturen i fremtiden? (1992)

Historisk vandring:

- Først i 1990-årene hadde man historisk vandring på søndag i den byen kulturdagene var arrangert, der man tok med både lokalhistorisk stoff og steder av døvehistorisk interesse.

Historieforedrag:

- Om Rødbygget, om Matthias Stoltenberg o.a.
- Gerry Hughes om sin seiltur verden rundt (2016)

Døvegudstjenester:

- I de fleste årene var det døvegudstjeneste søndag

Stand:

- Stand har det vært årlig, trolig fra og med 1992

Utstilling:

- Utstilling har det nesten alltid vært. Av døve kunstnere (som også solgte ting), både fra inn- og utland. Annet: Foto-utstilling o.a.

Bilder i denne boken:

- De fleste bildene er hentet fra videofilm (skjermdump) med tillatelse fra dem vi fikk kopi fra
- De fleste bildene er scannet fra Døves Tidsskrift (og tidligere «Tegn og Tale»)
- En god del bilder i sort/hvitt fra 1980-tallet er tatt av Gøsta Rougnø
- Ellers en del «bergensbilder» fra albumet til Bergen Døvesenter

Tekst og bilder:

- Det meste av innledende tekst til hvert år i boken, er hentet fra Døves Tidsskrift/Tegn og Tale, noe litt omskrevet, andre direkte sitat fra bladet. Det samme gjelder også billedtekst fra de fleste bildene hentet fra bladet. Takk til Norges Døveforbunds generalsekretær Bjørn A. Kristiansen for tillatelse til å bruke tekst og bilder fra NDFs medlemsblad.
- Det var ikke mye bilder å få fra de som deltok på kulturdagene, men spesielt takket være både Statped og Døves Media ble det mulig å få det til. Svært mange bilder er skjermdump fra videofilm. Bedre det enn ingenting. Kvaliteten på bildene er så som så, men de er verdifulle.

I 1979 var det ekstremt mange AKTIVE deltakere under kulturdagene i Lillehammer! Da var 266 personer med på scenen eller i andre sammenhenger! I tillegg kom selvsagt turister/publikum/besøkende, eller hva man kan kalle dem.

Fagdag-tema:

2011: «Fordeler med å være døv»

2012: «Tospråklig undervisning»

2013: «Hvilke veier fører til Rom?»

2014: «Tolk meg rett!»

2015: «Fra et funksjonshemmet perspektiv til språklig mangfold»

2016: «Tegnspråk gir fremtid»

2017: «Døve/hørselshemmede og mental helse»

Nordisk Døvekongress:

01- 1907 – København (18.-22. august)

02- 1912 – Stockholm (4.-7. august)

03- 1924 – Trondheim (27.-31. juli)

04- 1929 – Helsingfors (8.-11. august)

05- 1934 – København (23.-26. juli)

06- 1947 – Stockholm (31. juli-2. august)

07- 1952 – Oslo (28. juli-1. august)

08- 1955 – Helsingfors (27.-31. juli)

09- 1960 – København (8.-11. august)

10- 1965 – Bergen (26.-30. juli)

11- 1970 – Örebro (10.-14. august)

12- 1974 – Åbo, Finland (14.-19. juni)

Endret fra Nordisk Døvekongress til Døves Nordiske Kulturfestival:

13- 1978: Ålborg, Danmark (24.-28. juli)

14- 1982: Lillehammer, Norge (26.-30. juli)

15- 1986: Reykjavik, Island (1.-5. juli)

16- 1990: Leksand, Sverige (23.-29. juli)

17- 1994: Helsingfors, Finland (4.-8. juli)

18- 1998: Bornholm, Danmark (5.-9. juli)

19- 2002: Ål, Norge (23.-28. juni)

20- 2006: Akureyri, Island (10.-16. juli)

21- 2010: Stockholm, Sverige (29. juni-4. juli)

22- 2014: Åbo, Finland (30. juli-2. august)

23- 2018: København, Danmark

VIDEOFILM FRA DØVES KULTURDAGER 1967-2016

1967 –	1968 –	1969 –	1970 –	1971 –	1972 3:28	1973 1:50	1974 3:19	1975 3:23	1976 –
1977 –	1978 –	1979 –	1980 –	1981 –	1982 –	1983 –	1984 1:10	1985 2:16	1986 2:27
1987 1:46	1988 2:27	1989 2:31	1990 5:32	1991 4:15	1992 6:59	1993 1:48	1994 3:20	1995 1:02	1996 1:39
1997 2:25	1998 2:04	1999 –	2000 4:59	2001 –	2002 1:56	2003 1:31	2004 0:12	2005 2:37	2006 2:59
2007 3:29	2008 0:33	2009 –	2010 –	2011 –	2012 1:27	2013 –	2014 3:03	2015 2:06	2016 1:04

Tall under årstall = lengde på filmen - total 1 time og 20 minutter - Du finner filmen på www.bgds.no

Vi takker for mottatte videofilm fra tidligere Døves Kulturdager:

Mangler film
NDF Stavanger

Bergen Døvesenter
Døves Media

Statped
Vestfold Døveforening

Teater Manu
Supervisuell

Hvordan oppstod Unge Døves Kulturdager?

Møtesplass for døve i Norge siden 1878

Den eldste frivillig organisasjon for døve i Norge ble stiftet i Oslo 17. november 1878 under navnet «De norske døvstummes forening i Christiania» - i 1885 endret til «De Døves forening, Kristiania». 30. mai 1880 ble «Bergens Døvstummeforening» stiftet. Norske Døves Landsforbund (nå: Norges Døveforbund - NDF) ble opprettet i Trondheim 18. mai 1918. Det ble etterhvert flere nye lokale døveforeninger. I 1967 var det 20 lokale døveforeninger tilsluttet NDF. Etterhvert ble det også dannet underavdelinger som «Døves idrettsklubb», «Døves kvinneforening», «Døves Ungdomsklubb» osv.

I alle år har det vært viktig for døve å møtes til sosialt samvær. Det ble også til at døveforeninger valgte noen som kunne styre foreningene og opprette utvalg der man tok på seg ansvaret for å lage program til ulike arrangementer. Da var det også naturlig å lage underholdning, lek og moro - og alt med tegnspråk som grunn til å samles. Det blomstret også på idrettsfronten der norske døve idrettsutøvere ofte deltok i idrettskonkurranser både her i landet og ute i verden.

Tilbudene i alle år var for døve i alle aldre. Men så var man mer og mer opptatt av døve ungdommer. Mulig å lage til noe gøy for dem? Noen kunne vel stå i spissen og få til noe man kan se frem

Bergen Døveforening med «Gullgraverne» tidlig på 1960-tallet. Fra venstre Torfinn Trondsen, Elin Buanes, Toralf Ringsø og Lorents Ness.

til? Noe som kan aktivisere ungdommene, få dem til å samles og forberede seg, som det å øve til skuespill eller noe i den retning. Hva med opptreden på scenen? Til glede både for de som spiller, og for de som så på?

1960-72:

- 1962:** Bergen Døves Ungdomsklubb ble stiftet 25. oktober
- 1964:** Første Ungdomskonferanse ble gjennomført på Oslo Døveforenings feriehemmet Skaug på Nesoddtangen ved Oslo.
- 1965:** Nordisk Ungdomsleir i Bergen.
- 1965:** Døves Ungdomsklubb i Bergen viste teatestykket «Maskerade» under X. Nordisk Døvekongress i Bergen, og senere i Oslo.
- 1966:** Studietur til Finlands Døves Kulturdager. Finnene arrangerte kulturdagene annethvert år.
- 1966:** Prøve-Kulturdager under Norges Døveforbunds landsmøte i Drammen 21. mai. Etter det fikk kontaktmannen for ungdomsarbeidet i Norges Døveforbund grønt lys til å forbe-

Bergen Døveforening/Bergen Døves Ungdomsklubb spilte «Maskerade» i 1965. Fra venstre: Turid Sandvik, Kurt Oksnes, Dagny Nesse, Toralf Ringsø, Sverre Bjørø, Sigmund Ness, Birgit T. Karlsen og Gøsta Rougnø. Hjørdis Ring som instruktør (kjent spuespiller i Bergen). Øvde 2 ggr i uken fra januar til august 1965, fikk låne kostymene fra DNS takket være instruktør Hjørdis Ring.

rede de første ordinære «Unge Døves Kulturdager» i 1967.

- 1967:** Første Unge Døves Kulturdager i Oslo med Oslo Døves Ungdomsklubb fra menigheten som teknisk arrangør, og ledet av Kristine Margrete Stiansen, med god hjelp av døvekonsulent John Vigrestad samt Karin Jensen fra Oslo Døveforening. (Oslo Døves Ungdomsgruppe under Oslo Døveforening ble stiftet 24.02.1969.)
- 1972:** Navnet ble endret fra «Unge Døves Kulturdager til «Døves Kulturdager».

Prøveår for «Unge døves kulturdager»

Norges Døveforbund hadde landsmøte i Drammen 19.-22. mai 1966. På siste dagen, søndag 22. mai, var det «Unge Døves Kulturdager». Arrangementet var lagt til Drammen Teater. Formannen i forbundets ungdomsutvalg, Rolf Hansen, åpnet med en tale. Det var ungdomsklubbene i Oslo, Bergen og Drammen som hadde anmeldt deltakelse. De gjorde det bra med oppførelse av teaterstykker, til tross for at de ikke hadde penger til kostymer og utstyr, og sist men ikke minst, til slik instruksjon som Bergen hadde fått av skuespillerinnen Hjørdis Ring i Bergen i fjor da teaterstykket «Maskerade» ble oppført. Men, som forbundsformann Eilif Ohna sa, er dette en begynnelse. Foruten teaterstykker var det tale av Toralf Ringsø om døves ungdomsarbeid, og av Arne Nyberg om Florence Nightingale. Det var stoff i disse aktørene som kan utvikles videre, men penger må til, både til instruksjon, kostymer og utstyr. Vi mener det må bevilges penger fra staten, slik at vi kan få glede oss over teaterstykker framført av døve og for døve (og også for hørende).

Tegn og Tale nr 12/1966.

De første kulturdagene

Toralf Ringsø var kontaktmann for ungdomsarbeidet i Norske Døves Landsforbund (fra 1977: Norges Døveforbund) da første kulturdager i NDFs regi ble gjennomført i 1967. Det var sendt forslag til program for kulturdagene til ungdomsklubbene i Norge i februar 1967. Endelig innbydelse ble sendt ut 10. august 1967. Konkurransoppsettet vises her. Første kulturdager fant sted i Oslo 30. september - 1. oktober 1967.

Lederspalte i Tegn og Tale nr 14/1967 (august):

Oppsving i kultur-arbeidet blant unge døve

I dette nummer av «Tegn og Tale» bringer vi innbydelse til Unge Døves Kulturdager, som vil bli avviklet i Oslo i dagene 30. september og 1. oktober. Det rikholdige program som her er satt opp, må karakteriseres som noe av det gledeligste som vi har kunnet presentere på lang tid her i bladet, fordi det vitner om at vårt ungdomsarbeid er for full fart bort fra prate-stadiet og inn i et nytt spor hvor kulturell aktivitet og engasjement vil dominere.

Etter at forslag til program for kulturdagene ble sendt fra meg til ungdomsklubbene for døve i februar i år, har klubbene studert forslaget. Programmet for konkurranser og oppvisninger har fått denne oppsetting (se neste side).

Aldersgrense:

18-30 år.

Premier:

Det vil bli premiering av de beste prestasjoner. Dommerkomiteen oppnevnes av NDL i samråd med meg.

NB: Klær og kulisser m.m. er noe jeg må konferere med de enkelte klubber om. Allerede nå vil jeg si at klær må de enkelte deltakere selv ordne med, og kulissene ordner jeg. Bare hvis deltakere i f. eks. sketsjene vil ha spesielle kulisser, må vi konferere nærmere om det, og da må dere regne med å ordne disse kulissene selv.

Bergen, 10. august 1967

NORSKE DØVES LANDSFORBUND

Toralf Ringsø, kontaktmann for ungdomsarbeidet

Vandreskjold

De første årene av «Unge Døves Kulturdager» var det konkurranse mellom ungdomsklubbene (og ungdomsavdeling i døveforeninger). Beste klubb fikk vandreskjold i premie, som måtte vinnes tre ganger av samme klubb for at klubben kunne få skjoldet til odel og eie.

Bergen Døves Ungdomsklubb ble beste klubb sammenlagt under første Unge Døves Kulturdager som fant sted i Oslo 30. september til 1. oktober 1967. *Vandreskjoldet* ble overrakt i forbindelse med Bergen Døves Ungdomsklubs 5 års jubileum på restauranten på Fløyen i Bergen 18. november 1967 med 90 gjester til stede, en flott «jubileumsgave» til kraftig applaus!

På bildet ser vi fra venstre: Toralf Ringsø (kontaktmann for ungdomsarbeidet i Norges Døveforbund), Erling Buanes (leder i Bergen Døves Ungdomsklubb) med vandreskjoldet, og Eilif Ohna (døvekonsulent i Norges Døveforbund).

Alle fikk diplom for deltakelse.

Antall aktive deltakere (utenom turister) økte. Tro det eller ei: Det var hele 266 aktive deltakere under kulturdagene i Lillehammer i 1979!

Ved konkurranser vanket det premier, noen av disse ser vi her.

De første øvelsene i programmet

1967

Aldersgrense 18-30 år.

Sketsjer

- * 5-8 minutter.
- * Det blir én obligatorisk sketsj.
- * Dessuten blir det en sketsj i fritt valg.

De ungdomsklubber som ønsker å delta i denne konkurransegren må melde fra til meg så snart som råd, og senest innen 1. september. Manuskript til den obligatoriske sketsjen blir deretter sendt fra meg til de klubber som har meldt seg.

Komikershow

- * Her gjelder det opptreden av 1 person i 4-5 minutter.
- * Den opptredende står helt fritt når det gjelder valg av emne.
- * Det kan prates meget eller det kan være bare pantomime.

Dommerne vil her legge vekt på at den opptredende virkelig gjør et morsomt inntrykk. OBS: Man behøver ikke være medlem av ungdomsklubb for å ha lov til å melde seg på til konkurransegrenene man har lyst til å være med i.

Foredrag

- * 5-10 minutter.
- * Emne: «Min døveforening og dens virksomhet».
- * Konkurransedeltakeren skal skrive foredraget selv, men må gjerne rådføre seg med andre om hva han skriver.

Dommerne vil legge meget avgjørende vekt på at foredragsholderen opptrer korrekt på talerstolen og på vei til og fra den, at han bruker pene tegn og i det hele fører seg godt.

Folkedans

- * 1 obligatorisk dans nemlig: «Per Spelemann».
- * Andre danser etter eget valg.

Tale/Kunnskapsprøve

- * Du trekker et emne og får 5 minutter til å tenke over hva du kan fortelle om emnet som står på lappen.
- * Deretter skal du holde en kort tale om det oppgitte emne.
- * Talen skal vare i 3-5 minutter.

Dommerne legger vekt på talens innhold og på framføringen.

Tegning

- * Konkurransedeltakeren kan velge å tegne
 - et portrett (ansikt),
 - et landskap,
 - en båt e.l.
- * Det skal tegnes i sort/hvitt (bruk sort penn eller tusj, format ca 21 x 30 cm, på hvit kartong).

Fotokonkurranse

- * Motiv etter eget valg.
- * Sort/hvitt (ikke fargefoto).
- * Bruk ikke for lite format.

Stilkonkurranse

- * Her innbys til konkurranse i norsk stil. Disse emner kan det velges mellom:
 - a) «En opplevelse som jeg aldri kan glemme»
 - b) «Kong Haakon den 7.»
 - c) «Døveforening og dens plass i samfunnet»
- * Skriv din mening om døveforeningene av idag, hvordan de arbeider.
- * Få frem også hvordan de står i samfunnet.
- * Få også frem din mening om hvordan døveforeningene egentlig bør arbeide og hvorledes de da kan fylle sin plass i samfunnet på ennu bedre måte.

Konkurransedeltakerne velger altså ett av de oppgitte emner. Stilen må ikke være lenger enn 15 vanlige skriveboksider med vanlig håndskrift, og ikke mindre enn 5 sider.

Spørrekonkurranse

- * Her skal det konkurreres mellom 3-mannslag.
- * Ungdomsklubbene kan stille så mange lag de ønsker.
- * Også døveforeninger som ikke har ungdomsklubber kan selvfølgelig stille med ett eller flere lag.
- * Spørsmålene blir hentet fra mange ulike emneområder (geografi, historie, sport, samtidskunnskap osv.)

OBS: Døve fra flere foreninger kan ikke slå seg sammen til ett lag.

Andre programmer

- * Hvis ungdomsklubbene eller døveforeningene har kandidater til fremføring av program som ikke hører under de ovennevnte poster, kan de ta kontakt med meg.
- * Det kan da bli tale om oppvisning i tillegg til det oppsatte program.

1. Unge Døves Kulturdager

Oslo 30. september - 1. oktober 1967

Bøndernes Hus

Døves Tidsskrift: «Presentasjonene av meget varierende kvalitet - men tiltaket avgjort noe å bygge videre på»

En meget lovende start for ungdommene!

Formålet med kulturdagene var «å samle landets døve ungdom til edel kappestrid på det kulturelle plan» (*Døves Tidsskrift*). Vi leser blant annet disse setningene i bladet: «De unge døve må få utvikle sine evner.» - «Vi må finne positive fritidsbeskjeftigelser.» - «Vi kan finne stor personlig tilfredsstillelse ved å delta aktivt i kulturell virksomhet.»

I 1967 fantes det fire ungdomsklubber for døve i Norge, i Oslo, Bergen, Trondheim og Drammen. Men unge døve i alderen 18-30 år fra andre døveforeninger var også innbudt til å være med. Ideen til kulturdagene fikk man fra Finland, som allerede i en årrekke arrangerte kulturdager for unge døve.

Dessverre var det bare de fire ungdomsklubbene som deltok i konkurransene (se de ulike tevlingene på side 9). Den største skuffelsen det første året var: «Publikums-frammøtet var så dårlig at det ikke var til å tro! De mange tomme benkeradene virket som en demonstrasjon mot hele vårt ungdoms- og kulturarbeid,» sto det å lese i landets største blad for døve, som utgis av Norges Døveforbund (den gang: Norske Døves Landsforbund.)

Vinnerbildet i fotokonkurransen, tatt av Thomas Stavenes, Bergen.

Da kulturdagene var ferdig, skrev redaktør Thorbjørn Johan Sander en oppmuntrende avslutningstekst: «Til tross for den ujevne kvalitet over det som ble vist, var det en stor opplevelse å overvære arrangementet, og jeg tror det er alminnelig enighet om at dette tiltaket må bli fulgt opp, slik at den døve ungdom har et mål å arbeide mot. Arrangementet i Oslo var en meget lovende start!»

44 aktive fra 6 døveforeninger.

Ca 100 tilskuere

Programleder:

Toralf Ringsø

Folkedans, obligatorisk: «Per Spellemann»:

1. Bergen

Elin og Erling Buanes

Grethe Johnsen / Sigmund Ness

Marta Ringsø / Asle Karlsen

Anne Stokvik / Jon Olafsson

2. Oslo

Folkedans, fritt valg:

1. Bergen, samme dansere

2. Oslo

Sketsj, obligatorisk: «Menneskekunnskap»

1. Oslo: Reidar Brenden, Nora Edvardsen og Odd-Inge Schröder

2. Bergen

3. Drammen

Sketsj, fritt valg:

1. Bergen: «Formannsmøte»

2. Oslo: «En skoletime»

Komiker-show:

1. Sigmund Ness, Bergen: «Togreisen»

2. Sigmund Ness, Bergen: «Urmakeren»

Foredrag, fritt valg:

1. Hans Erik Tofte, Bergen:

«Min døveforening»

Tale/kunnskapsprøve:

1. Gunnar Sundby, Oslo:

«Min første tid på døveskolen»

2. Erling Buanes, Bergen:

«En fiskeopplevelse»

Tegnekonkurranse:

1. Arne Kr. Nyberg, Oslo

2. Gøsta Rougnø, Bergen

3. Arne Kr. Nyberg, Oslo

4. Kristen Elvebakk, Trondheim

5. Tom Kristiansen, Bergen

6. Georg Bjerkli, Bergen

Fotokonkurranse:

1. Thomas Stavenes, Bergen

2. Berit Hovde, Oslo

3. Jan Thomassen, Oslo

4. Jan Thomassen, Oslo

5. Thomas Stavenes, Bergen

6. Thomas Stavenes, Bergen

Stilkonkurranse:

1. Ole Kvitfjell, Bergen

2. Geir Jensen, Trondheim

3. Kristine M. Sandøy, Oslo

«Hvem vet mest»

1. Drammen, 71 poeng

Leif Emilsen, Karl Kjeldsen,
Erik Nilsen

2. Oslo 3. lag, 70 poeng

3. Oslo 2. lag, 69 poeng

4. Bergen 1. lag, 61 poeng

Tegn og Tale

ORGAN FOR NORSKE DØVES LANDSFORBUND

18

15. oktober
1967

Tegningen som fikk 1. premie i tegnekonkurransen
i forbindelse med Unge Døves Kulturdager 1967.

Tegnet av Arne Kr. Nyberg, Oslo.

2. Unge Døves Kulturdager

Bergen 12. - 13. oktober 1968

Bergen off. lærerskole

Døves Tidsskrift:

UNGE DØVES KULTURDAGER 1968 – en knallsuksess!

*Imponerende innsats av Møre og Romsdal,
men Bergen ble igjen best sammenlagt*

Voksende interesse for Unge Døves Kulturdager

Det strømmet folk inn i Bergen off. lærerskole på Landås. Det var hovedsakelig døv ungdom, men også en god del litt eldre og hørende kom for å se ungdommen utfolde seg på scenen. Bergens-pressen var likeledes representert. Formannen ui Norske Døves Landsforbund, Thor Gisholt, sa i sin åpningstale bl.a. at kulturdagene skulle vise noe av bredden i det ungdomsarbeidet som drives blant landets døve. Han var glad over den gode deltakelsen arrangementet hadde fått. Forbundet ser ungdomsarbeidet som noe meget viktig. 249 personer deltok på festen lørdag kveld.

Etter Unge Døves Kulturdager i Oslo 1967, var det vel mange som lurte på om det skulle bli folkedans på programmet også ved framtidige kulturdager. I 1967 var det Oslo og Bergen som stilte opp med folkedansgruppe. I 1968 ble det utvidet til fire lag. «Det var neppe noen som var så optimistiske for et år siden at de ventet dette», skrev Døves Tidsskrift.

Foredrag var det også på programmet, med 5-10 minutters varighet. Juryen som ga foredragsholdere poeng syntes ikke at alle hadde oppfattet at et foredrag måtte inneholde kvaliteter som gjorde det interessant for publikum. Det nyttet ikke bare å fortelle tørre fakta. Det gjaldt å score poeng! Foredraget måtte inneholde poeng. Svein Arne Peterson vant med temaet «Mitt første møte med døve», om hans år på Alm skole.

Folkedansere fra Møre og Romsdal Døveforening, som gikk til topps i de obligatoriske øvelsene.

Obligatorisk sketsj var et enakters skuespill. Ungdomsklubbene fikk tilsendt manuskript å arbeide med. Det gjaldt ikke først og fremst å øve seg i å si alle replikkene riktig. Først bude skuespillerne som var plukket ut lese gjennom hele manuskriptet, diskutere det, og så prøve å finne fram til *miljøet* og *typene*. Etterpå kunne skuespillerne begynne å øve seg på rollene og replikkene. *Miljøet* i dette skuespillet var fra «de harde tretti-åra», et snob-bemiljø som tviholder på sin verdighet til tross for depresjon og arbeidsløshet. Her var det Bergen som vant fordi skuespillerne slapp seg mer løs.

I sketsj, fritt valg, kunne man velge emne og manus selv. Det som ble vist på scenen var så ujevne at det ikke var mulig å finne noen passende fellesnevner for hva slags konkurranse det var:

Deltakere fra Møre og Romsdal forsynte seg kraftig av premiesamlingen. Fra venstre ser vi: Margaret Farstad, Bjørg Torunn Ness, Solveig Vestre, Randi Leira, Kjell Fiskergård, Tor Inge Gausnes, Lorents Ness og Anton Hauge. (Foto: BT.)

sketsj, skuespill, tablå, pantomime. Det ble seier til Bergen, på ekteskapelig krangel i stykket «Spetakkel».

I komiker-showet vant Anton Hauge fra Møre og Romsdal da han imponerte stort med litt av en «tryllekunst»; han tok på seg skjorten med jakken på!

Pål Kjellid, Bergen, vant fotokonkurransen «Beste sommerbilde 1968».

Tor Inge Gausnes vant stilkonkurransen. Dommerne ga stilen hans 9 av 10 mulige poeng. Han valgte «Mitt første møte med døde». Hele stilen ble trykket i Døves Tidsskrift nr 3/1969.

Tegnekonkurransen var delt inn i flere «grupper»: 1) Tegning etter modell, 2) Tegning etter fantasien, 3) Morsomme tegninger.

Det var også tale/kunnskaps-prøve. I 1967 var det to deltakere, denne gangen seks. Deltakerne fikk trekke to emner, velge ett av dem og fikk 5 min. til å forberede seg til et 3-5 minutters kåseri over emnet. Det var vanskelig, men deltakerne greide seg ganske bra. Svein Arne Peterson boltret seg riktig i sitt kåseri om «Hvordan jeg lærte å svømme», humorfylt og med god flyt og sammenheng. (Når han valgte dette emnet, var det selvsagt fordi han ikke kan svømme, men han klarte iallfall å holde hodet godt over vannet i kåseri! skrev Døves Tidsskrift.) Det andre temaet var «Hvordan jeg fikk mitt førerkort».

«Hvem vet mest»-konkurransen var populær, og favnet hele 20 lag a 3 personer = tilsammen 60 som var med. Konkurransen var spennende. Først var det 12 kvalifiseringsrunder a 3 spørsmål. Bergenserne ble nr 1 og nr 2 i kvalifiseringen. 6 lag kom videre til finalen og alle lag startet da med 0 poeng. Møre og Romsdal vant finalen med Margaret Farstad, Lorents Ness og Tor Inge Gausnes!

Kristen Elvebakks tegning, som fikk 1. premie.

Vinnerbildet, tatt av Paal Kjellid.

- * 4 ungdomsklubber, 2 døveforeninger og 1 yrkes-skole for døde deltok på kulturdagene
- * 4 ungdomsklubber deltok i folkedans. Møre og Romsdal var best i obligasjon mens Trondheim vant i «fritt valg»
- * Sketsj, fritt valg: Bergen vant med «Spetakkel», ekteskapelig krangel.
- * Anton Hauge vant komiker-show med «trylle-show»
- * Pål Kjellid vant fotokonkurransen «Beste sommerbilde 1968»
- * Tor Inge Gausnes vant stilkonkurransen. Han valgte emnet: «Mitt første møte med døde»
- * Tegnekonkurransen: Det var fritt valg over a) Tegning etter modell, b) Tegning etter fantasien og c) Morsomme tegninger. Alle tegnet på stedet. Kristen Elvebakk valgte å tegne landskapet, og vant.
- * Tale/kunnskapsprøve: Seks deltakere. De trakk mellom to emner og fikk 5 minutter til å forberede seg til et kåseri på 3-5 minutter. Svein Arne Peterson trakk emnet «Hvordan jeg lærte å svømme», selv om han ikke kunne svømme. (2017: Svein Arne Peterson lo av det da vi spurte om det stemte. Ja, men han husker ikke hva han sa, «men jeg må vel ha servert en skrøne».)
- * «Hvem vet mest», spørrekonkurransen. Hele 20 lag deltok. Bergen ble både nr 1 og nr 2.
- * Seier til Bergen Døves Ungdomsklubb
- * 249 deltakere på festen

3. Unge Døves Kulturdager

Trondheim 25. - 26. oktober 1969

Folkets Hus

Ny rekord-deltakelse - og suksess!

Døves Ungdomsklubb, Bergen, tok vandreskjoldet til odel og eie

Flere og flere som deltok!

Det var stor aktivitet blant døve i Trondheim i dagene før 25. oktober. Lokalet i De Døves Forening var så å si okkupert av ungdommen. De drev og laget kulisser og hemmelige greier. Det ble snekret og hamret i lange baner, og til sist kom også malerkosten fram. Med leid varebil ble alt kjørt til Folkets Hus, hvor siste hånd ble lagt på verket, og like etter at siste hammerslag døde hen, kunne døvene åpnes for de tredje Unge Døves Kulturdager, som denne gangen var henlagt til Trondheim.

Det var et anselig antall ungdommer som hadde funnet veien til Trondheim, til kulturdagenes konkurranser. Første gang kulturdagene ble arrangert, i Oslo 1967, var tallet på aktive 45. Det ble en pen økning, til 85 aktive, da bergenserne stod for tur som arrangør i 1968. At interessen fortsatt er stigende, viser det tallet en kunne varte opp med i år. I alt 106 hadde meldt seg til årets konkurranser!

15 personer deltok i «Solo-opptreden» (enmanns-show). Og hele 30 lag a 3 personer (tilsammen 90 personer) deltok i «Hvem-vet-mest»-konkurransen!

Det var så mange konkurranse-grupper at programmet ble tett og varte lørdag fra kl 09 til 17 (festmiddag kl 19) og søndag fra kl 10 til 19!

Trondheim vant sketsj, fra venstre Georg Bjerkli, Margareth Opsahl og Ingolf Rønning (bak).

Ungdommene deltok i følgende grupper:

- * Tegnekonkurranse, obligatorisk
- * Folkedans, obligatorisk
- * Foredrag (maks 10 min)
- * Folkedans, fritt valg
- * En-akter (obligatorisk stykke, 5 lag spilte samme stykke)
- * Sketsj (fritt valg av emne og manus, maks 10 min.)
- * Lyn-kåseri (maks 5 min.)
- * Solo-opptreden (maks 5 min.)
- * Hvem-vet-mest
- * Stil-konkurranse (800-1200 ord)
- * Foto-konkurranse «Sommer-regn» (maks 3 bilder pr deltaker)
- * Tegnekonkurranse, fritt valg

Beste klubb/forening, etter sammenlagt poengsum, vil få en aksje i vandreskjoldet som er oppsatt av Norske Døves Landsforbund. Dette har Døves Ungdomsklubb, Bergen, nå to aksjer i, etter å ha vunnet sammenlagt både ved 1. Unge Døves Kulturdager (Oslo 1967) og ved 2. Unge Døves Kulturdager (Bergen 1968). Den klubb/forening som først får 3 aksjer i vandreskjoldet, vinner det til odel og eie.

Arne Nyberg, som vant begge tegnekonkurransene.

Tor-Inge Gausnes vant den jevne og harde stilkonkurransen.

«Hvem vet mest?» - Her tenkes det hardt! Nærmest ser vi Bergens-laget som havnet på 2. plass, Hans Erik Tofte, Svein Arne Peterson og Harry Ellingsen.

4. Unge Døves Kulturdager

Drammen 31. oktober - 1. november 1970

Drammen Teater og på Børresen skole

Ny stor suksess for Unge Døves Kulturdager

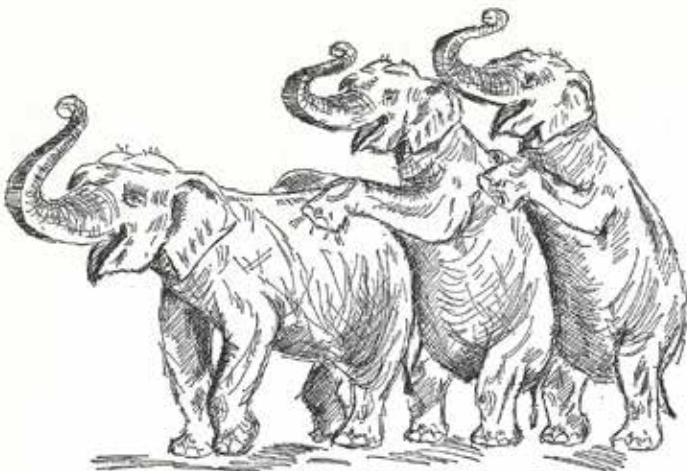
Ny rekord: 117 deltakere i konkurransene!
Bergen slått for første gang. Oslo vant hårfint.

Døves Tidsskrift:

«Hvis det var noen som hadde trodd at interessen for Unge Døves Kulturdager var på retur, så hadde de tatt grundig feil. Og vi kan vel også si at arrangørene denne gangen hadde gjort en nokså grov regnefeil - det var nemlig reservert altfor få hotellplasser. I den siste tiden ble det gjort store anstrengelser for å få flere hotellrom. En måtte også ta i bruk feriehuset i Gjerdal, og samtlige enkeltrom på hotellene måtte brukes som dobbeltrom.

Det gikk på en måte. Men tilstrømningen av deltakere og tilskuere var altså mye større enn noen hadde regnet med.

Oppsummering: «Det var et virkelig imponerende arrangement, og innsatsen var stor fra begynnelsen til slutt. Kvaliteten var bedre enn noen gang tidligere. Og det var tydelig at ungdommen (og publikum med) var så sterkt engasjert at arrangementet var ladet med like mye spenning som noen kriminalfilm...»

Vinneren av beste tegning: De glade sirkus-elefantene, tegnet av Tom Kristiansen, Vestfold.

Vinnerbildet i fotokonkurransen, tatt av Svein Arne Peterson, Bergen.

En smilende forbundsformann, Thor Gisholt, overrekker vikingskipet til Oslo Døves Ungdomsgruppe ved leder Geir Jensen som ble beste klubb sammenlagt. Det var John Egil Knutsen (døv) fra Haugesund som laget dette vikingskipet, kjøpt av Norske Døves Landsforbund og som gikk som «vandrepremie» ved Døves kulturdager siden 1967.

Fra konkurransen i selskapsdans. Vinnerne Asle Karlsen og Norunn Ellingsen, Bergen (i hvitt) nærmest til venstre.

5. Unge Døves Kulturdager

Ålesund 5. - 7. november 1971
Folkets Hus og Møre og Romsdal Tekniske skole

Ny stor-mønstring av kulturengasjert ungdom

Trondheim best sammenlagt, 6 poeng foran Bergen

Forbundsleder Thor Gisholt: «Kulturdagene er en begivenhet, ikke bare for deltakerne, men også for tilskuerne og for foreningene. De unge døve skal vise at de kan både det ene og det andre, og at de er flinke. Det har vi sett før, og vi vil sikkert få se det igjen. Jeg vil rette en takk til alle som er kommet for å delta,

for all den treningen som ligger bak, og jeg vil ønske alle til lykke i konkurransene.»

Her ser vi de beste parene i selskapsdans, fra venstre: Eva Lauritzen/Asle Karlsen, Aud og Jon Pettersen, Sissel Tofte/Gunnar Hansen.

De tre beste i foredrag:
Svein Arne Peterson, Knut Bjarne Kjøde og Jon Pettersen.

«Dirigenten» Gunnar Hansen
vinner solo-optreden.

Forbundssekretær Albert Breiteig har plassert seg bak det faste dommer-teamet, arbeidskonsulent Konrad Rendedal, døvekonsulent John Vigrestad og landsstyremedlem Reidun Veddeng.

Deklamasjon: Tordis Viddal, som ble nr. 2, og de tre som delte 3. plassen, Margaret Farstad, Aud Hovde og Aud Pettersen. (Synnøve Kvidal gikk til topps.)

Hvem vet mest? Døvekonsulent Eilif Ohna, som hadde hovedansvaret for arrangementet, venter sammen med deltakerne på at stillingen skal bli ført opp på resultat-tavlen. Nærmest ham sitter vinnerlaget, Bergen 1: Hans Erik Tofte, Svein Arne Peterson og Asle Karlsen.

Representanter for de 5 folkedans-lagene.

Ikke lenger bare for ungdommer

De som var ungdomsmedlemmer de første årene da kulturdagene startet, er ikke «ungdom» lenger

«Unge Døves Kulturdager» endret til «Døves Kulturdager» fra og med 1972

I 1972 ble det endret fra «Unge Døves Kulturdager» til «Døves Kulturdager» samtidig som Norges Døveforbund opprettet et kultur-utvalg.

Vi siterer fra NDFs bok «Døveorganisasjonen i kamp gjennom 75 år»:

Det var misnøye med at kulturarbeidet på en måte var blitt et ungdomsarbeid gjennom de årlige «Unge Døves Kulturdager». Dette «problemet» ble drøftet i forbundsstyret, og et utvalg ble oppnevnt til å utrede saken. De skulle både kontakte døveforeningene og gjennomføre en konferanse. – Kultur-konferanse for spesielt innbudte ble holdt i Oslo, og etter dette la Ringsø/Ohna fram forslag om «nye retningslinjer for kulturarbeidet innenfor Norske Døves Landsforbund». På dette grunnlaget gjorde styret enstemmig vedtak om:

1. Døveforeningene oppfordres til å ta ansvar for et kulturarbeid med sikte på alle medlemmer.
2. Døves Kulturdager blir et årlig konkurranse-moment i kulturarbeidet, åpent for alle døve og sterkt tunghørte, uansett alder. Dog settes aldersgrensen nedad til fylte 17 år i konkurranse-året. Medlemskap i Norske Døves Landsforbund skal ikke være noen betingelse.
3. Den tidligere oppsatte hovedpremie, et stort vikingskip, skal fortsatt være vandrepremie for det beste lagmessige sammenlagtresultat.
4. Alle teknisk/praktiske spørsmål overlates til et kulturutvalg på 3 medlemmer. Dette velges av landsstyret hvert 2. år i januar måned. Utvalget har også ansvar for å veilede og stimulere døveforeningene i kulturarbeid.

Jeg har en drøm

Under åpningen av 25 års jubileumet for Døves Kulturdager i Oslo fredag 13. november 1992, tolket Mira Zuckermann prosadiktet «Jeg har en drøm», skrevet av Helge Herland, inspirert av Martin Luther King jr. Døves Tidsskrift skrev: «Vi gjengir diktet her - og måtte drømmen gå i oppfyllelse».

JEG HAR EN DRØM

Hørende får så mye av samfunnet.

Døve får så lite.

Det er STOR forskjell på det tilbudet samfunnet gir til hørende og døve.

Jeg har en drøm:

- ET PROFESJONELT TEGNSPRÅKTEATER

hvor jeg kan nyte det hele på eget språk.

Alle store byer har egne teatre,

Riksteateret reiser til mindre steder,

Samene har fått sitt eget teater - flott.

Nå må teatret åpne seg for døve!

Jeg har en drøm:

- ET MUSEUM OG KULTURHUS FOR DØVE,

et sted vi kan føle at vi har røtter,

et sted vi kan samle vår historie og kultur,

et sted som kan gi døve etter oss en trygg identitet.

Jeg har en drøm:

- FLERE TEGNSPRÅK-PROGRAMMER PÅ TV,

- ett program på tegnspråk, ett program som vi forstår, også programmer for døve barn.

Jeg har en drøm:

- DØVESKOLENES FREMTID ER SIKRET,

at politikerne aldri mer snakker om å nedlegge døveskolene,

men at politikerne, lærerne, elevene, foreldrene, døve -

ALLE jobber for å sikre døveskolenes fremtid.

Jeg har en drøm:

- AT DET BLIR EN BEDRE TOLKEORDNING,

at vi får flere tolker, at vi får bruke tolk så mye vi vil,

tolken er broen mellom storsamfunnet og døvesamfunnet.

Jeg har en drøm:

- AT TEGNSPRÅK GIS STATUS SOM EGET SPRÅK I NORGE,

at folk forstår at vi døve ikke har noe valg,

for oss er tegnspråk alt.

Tegnspråk gir oss identitet, samhörighet og kultur.

DETTE ER MIN DRØM!

6. Døves Kulturdager

Stavanger 3. - 5. november 1972

Døves hus, Rogaland Teater og Folkets Hus

Jevnt bra kvalitet ved årets Døves kulturdager

**Stor sammenlagt-seier til Bergen
- men Møre og Romsdal er stadig like farlig**

Det var faktisk ikke så merkbart at Oslo og Trondheim manglet ved årets Døves kulturdager, for det ble likevel fullt program de to dagene, med jevnt god innsats i alle konkurranse-grenene. 83 aktive deltakere var å finne i programmet, et noe redusert tall i forhold til de to siste årene. Men dette var absolutt nok.

En av øvelsene var kunsten å holde foredrag, et av temaene om «7. juni 1905». Det var ikke lett å be publikum sitte i ro når f.eks. 4 foredragsholdere på rad fortalte omtrent det samme om 7. juni 1905? Svein Arne Peterson vant stilkonkurransen med emnet «Miljøvern» (man tenkte altså miljø allerede i 1972 også).

Bergen beste forening

Sammenlagt for alle poeng-givende øvelser ble det en sikker seier til Bergen. Teoretisk kunne Møre og Romsdal gått forbi i kunnskapstevlingen, men det gikk altså ikke. Drammen tok en pen tredjeplass med nesten dobbelt så mange poeng som i fjor. Arrangøren Stavanger burde ha stilt med flere deltakere.

1. Bergen Døveforening	192 p.
2. Møre og Romsdal Døvef	155 p.
3. Drammen og Omegns Døver.	84 p.
4. Telemark Døveforening	24 p.
5. Aust-Agder kr. Døveforening.....	22 p.
6. Stavanger Døveforening	17 p.

Selskapsdans: Molly Hestetun (nå: Kjellid) og Gunnar Hansen, Bergen.

Foto: NDF Stavanger (1972) / Skjermdump

7. Døves Kulturdager

Oslo 2. - 4. november 1973

Døves Hus og Samfunnshuset

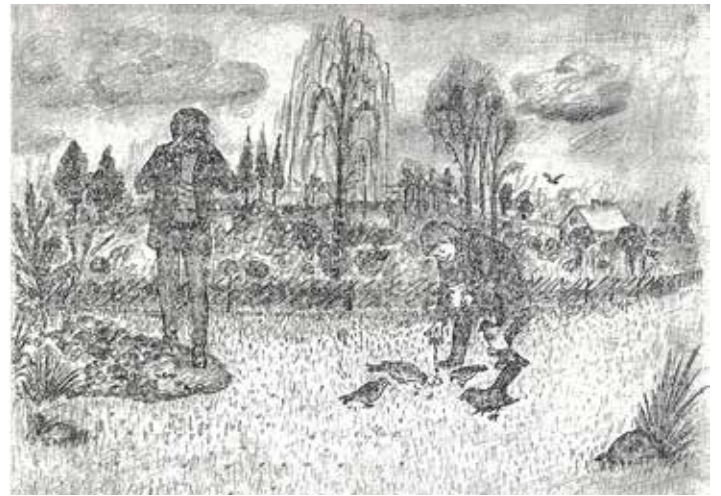
Knall-suksess for «Jeppe på Bierget» ved kulturdagene - resultater av god instruksjon

Folkedansen er «kommet for å bli» blant døve. Fra den spede begynnelsen i 1967 har utviklingen gått jevnt framover. For et par år siden kom Drammen med, i år var Stavanger med for første gang - og da også alle de «gamle» stilte lag, ble det rekorddeltakelse, med lag fra 6 foreninger: Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Drammen, Møre og Romsdal. Den obligatoriske dansen var «Åttetur med mylne», og alle parene behersket den bra.

Lørdag 3. november 1973 var det nesten bare folkedans på programmet fra kl. 10.30 og helt fram til kl. 16.30, «avbrutt» av deklamasjon innimelom! Det øverste bildet viser folkedansgruppe fra Møre og Romsdal Døveforening, det nederste fra Oslo Døveforening.

Ca 500 deltok på lørdagsfesten under Døves kulturdager i 1973.

Magne Lid, Møre og Romsdal Døveforening, seiret i tegnekonkurransen. Motiv: «I parken».

Solo-opptreden, Sverre Bjørø fra Bergen Døveforening med «Kabaret».

Hele 18 personer deltok i «Solo-opptreden»-konkurransen. Varighet 3-5 minutter på hver. Her ser vi Per Jonassen fra Telemark Døveforening.

Foto: Bergen Døvesenter (1973) / Skjermdump

8. Døves Kulturdager

Bergen 1. - 3. november 1974

Bergen Ynglingeforening og Gimle

Deltaker-rekord (161) og spennende konkurranser

Døves Tidsskrift: «Interessen for årets kulturdager virket lenge nokså lunken. Det var få meldinger om aktivitet i foreningene. En fikk inntrykk av at treningen ikke ble tatt fullt så alvorlig som tidligere. Når det likevel ble rekord-deltakelse, kan en spørre seg om dette tyder på at foreningene har drevet «nerve-krig» - eller om det virkelig har utviklet seg slik at forberedelsene tas mindre høytidelig enn før.

Formålet med kulturdagene har vært å øke kultur-aktiviteten i våre døveforeninger. Denne aktiviteten har det vært meningen å få spredd best mulig over hele året. Nå virker det som om utviklingen har gått den andre veien.»

For første gang var elevene fra Ål folkehøyskole og kurscenter for døve med. Folkehøyskolen var innviet vinteren 1974.

Leder i Bergen Døvesenter, Guttorm Karlsen, ønsker «gjester» og andre velkommen. Han brukte tegnet for gjester som vi bruker når vi sier «fest».

Deklamasjon: Marta Sander fra Bergen Døveforening valgte å fremføre diktet «Dukkehuset».

Døves Tidsskrift: Synnøve Trondsen og Reidar Jakobsen, Trondheim, i folkedans. Trondheim var denne gang klart best i folkedans, med seier i lagdans, obligatorisk - annenplass i lagdans, fritt valg - og seier i pardans.

Oslo Døveforening i en-akter «Tran». Aage Mellbye og Terje Lund.

Sonja Sørvik, Trondheim Døveforening, skal velge blant ulike temaer når hun etter 5 minutters tenketid skulle holde «lynkåseri».

Foto: Bergen Døvesenter (1974) / Skjermdump

9. Døves Kulturdager

Trondheim 1. -2. november 1975

Folkets Hus

Kvaliteten jevnt over bedre ved årets kulturdager

Ingen mangel på talenter og interesse, det er økonomi og instruksjon det står på

Døves Tidsskrift: «Nesten alt nytt ved kulturdagene i år kommer fra Oslo. I år fikk vi se noe fint allerede i første øvelse. Oslo presenterte den nyheten at Ingunn Søvik (nå: Herland) sto på en stol og sang da gruppen framførte dansen «Å, vesle Kari vår». Med myke, rytmiske tegn, svingende og vuggende kropp, gjorde Ingunn dette så vakkert at det døve publikum i salen vel aldri før har fått maken til deilig sangopplevelse.»

Mer enn 50 døve deltok i folkedanskonkurransen. Her ser vi Hanne Berge (nå: Kvitvær) og Ketil Kvitvær motta første premie i lagkonkurransen (4 par) for Stavanger. Dansen deres het «Firetur fra Landvik». 7 døveforeninger deltok.

Enakter: 5 døveforeninger deltok. Emnet ble valgt av lokalforeninger på fritt grunnlag, men handlingen hadde forbindelse med døvheten, eller hentet fra den døves verden. Her ser vi Bergen Døveforening vant med stykket «Evas kontaktbehov», fra venstre: Sverre Bjørø, Kurt Oksnes, Rita Sivertsen og Elin Buanes.

4 av deltakerne i solo-opptreden, fra v.: Henrik Hansen (som Oluf), Einar Djupvik, Maj-Lis Marman og Renate Mares. Av disse var det bare Maj-Lis som tok premie denne gangen.

Hele 17 personer deltok i «Solo-opptreden». Her ser vi Gunnar Jacobsen fra Drammen Døveforening. Også her var temaet fra døves verden.

Publikum på vei til forestillingene.

Foto: Døves Media (1975) / Skjermdump

10. Døves Kulturdager

Skien 6. - 7. november 1976

Ibsenhuset

Døve skuespillere spilte Ibsens «Peer Gynt» med bravour

Nå er det klart: Vi må få et «Døves Riksteater» i Norge!

Det var mye fint som ble vist ved Døves kulturdager i Skien. Men det er klart at Oslo Døveforenings fremførelse av «Peer Gynt» kom til å overskygge alt det andre. Det er dette alle døve snakker om etter årets kulturdager. Agnes Randers-Pehrson var en dyktig instruktør.

Fortsatt - etter ti år - var det konkurranser under kulturdagene, i folkedans, stil og foto, utstilling, sketsj, par-dans, deklamasjon, skuespill, sang med tegnspråk samt kunnskapstevling.

Peer Gynt; Brynjulf Dammen, som sultan med harems-kvinner (Berit Liv Johansen, Leikny Holden og Maj-Lis Marman).

Den aldrende Peer Gynt (Kåre Morten Helgesen) har funnet tilbake til sin ungdoms kjærlighet, Solveig (Hallgerd Andresen), mens knappestøperen (Aage Mellbye) kommer for å kreve hans sjel.

Det har vært stil-konkurranse hvert år siden starten i 1967. Denne gangen var det 6 deltakere. Rune Anda og Agnes Holmen byttet plass i toppen sammenlignet med i fjor. Rune hadde en meget original stil med tanker om hvordan døve kan ha hatt det i gamle dager i det sosiale samværet med hørende, mens Agnes skrev om hendelser under krigen i Finnmark. (Rune vant også den siste stil-konkurransen i 1977, der han skrev om Olaf Hassel.)

Peer Gynt; Tor Steinar Groos blir forført av «den grønneklede» (Maj-Lis Marman).

Utstilling: Hele 26 personer var representert med forskjellige slags arbeider. Det var ikke konkurranse i år, men fem av deltakerne i utstillingen fikk påskjønnelser. Det var: Finn Grut-Løvig, Aust-Agder, Åse K. Halvorsen (nå: Auensen), Telemark, Kåre M. Helgesen, Oslo, John Egil Knutsen, Haugesund og Sonja Sørvik, Trondheim.

Programframførelse: Bergen Døveforening viste ulike innslag på scenen, som «Rugby», «Vaskemaskin», «En sjømanns vise», «Ørken», «Make-up», folkedans «Sjuspringer» m.m. En fin variasjon.

Bergen Døveforening med folkedansoppvisning.

11. Døves Kulturdager

Kristiansand 5. - 6. november 1977

Kristiansand Teater

Mange gode prestasjoner kom i skyggen av «Romeo og Julie»

Betagende teater-forestilling

Programlederen for folkedans, Marta Sander, til venstre, takker folkedanserne for innsatsen.

Døves Tidsskrift: «Det var en fest-forestilling v/Oslo Døveforening med teater-forestillingen «Romeo og Julie», instruert av Agnes Randers-Pehrson. En enestående og glitrende god forestilling. Redaktøren av Døves Tidsskrift skriver: «Jeg ble helt overveldet, imponert til målløshet over hvordan «alminnelige døve» var blitt forvandlet til personligheter på scenen, behersket sin «lekse» så suverent at de også kunne slippe seg løs, og hvordan de hadde levd seg inn i handlingen så det virket ekte.

...

Storparten av publikum var kanskje mest imponert over fek-
te-scenene. Vi har jo aldri sett noe slikt før verken lokalt eller ved
kulturdagene. Det var imponerende.»

Fra en hissig fektescene i «Romeo og Julie». Aage Mellbye i kamp med Eitan Zuckerman nærmest. Bak disse kjemper Rolf Smenes og Harald Tinesand.

Romeo og Julie i en lykkelig stund, natten etter at de i all hemmelighet er blitt viet, spilt av Leikny Holden og Terje Lund, Oslo Døveforening.

«Doktor mot sin vilje», Bergen Døveforening 1977.

12. Døves Kulturdager

Bodø 10. - 12. november 1978

Aspsen skole

Også i Bodø ble det stor suksess

Ingen lot seg skremme av uvær og lang reise

DT: «Også fra utlandet var det - som vanlig - en del interesserte tilskuere - fra Holland, Finland og Sverige. Spesielt morsomt var det jo at hollenderne hadde reist den lange veien. Derfra kom nemlig både redaktøren (Henk Buter) for det hollandske døvbladet og en av landets beste døv skuespillere (Jean Couprie) for å studere hva vi hadde å by på.

...

Under festen hadde en gruppe døve fra Drammen en fin oppvisning i jazz og travolta, den nye danse moten. Den hollandske døv skuespilleren demonstrerte også sine ferdigheter med et par mime-framførelser på festen.»

Leif Gunnar Kvernberg som heimebrenneren, Einar Djupvik og Paul Helan som politimenn på husundersøkelse, og Solfrid Lid som den tunghørte gamlemor.

«En døv på legebesøk» var en god presentasjon av drammenserne. Her ser vi Anne Danielsen som kontorsøster, Gunnar Jacobsen som lege og Renata Mares som døv pasient.

Bergen Døveforening med «Den store barnedåpen», fra venstre: Ann Ester Tundal (Georgine), Norunn Ellingsen (Alvhilde), Rune Anda (Harald), Marta Ringsø (Toralf), Liv Ohna (Dobbelt-Petra), Gunnar Hansen (Hans «Gjøken») og Harald Nesse (Evensen). Her sier Dobbelt-Petra: «Du innbiller deg vel aldri at kapellanten tror på engler?»

Den døv hollandske mimekomikeren Jean Couprie i pantomimestykket «På haiketur» slik mange kan huske ham under festmiddagen.

13. Døves Kulturdager

Lillehammer 9. - 11. november 1979

Victoria Hotel og Lillehammer kino

Døve skolebarnas deltakelse ble et mektig populært innslag. Rekord aktive-deltakelse: **266** personer!

Tre døveskoler var representert på scenen: Trondheim offentlige skole for døve («Jazzballett I og II, og Charleston girls»), Nedre Gausen skole («Sirkus») og Skådalen døveskole («Den gode og dårlige mann» og «Olaf Hassel»).

«En dans på roser, eller?» var tittelen på Drammens pantomime. I programmet het det at det var historien om en døvstum pikes dramatiske oppvekst. Parodi bygget over filmen «Vold i mørket».

Fra komedien «Vi betaler ikke!», som ble en stor suksess for Trondheim. Her ser vi Halvor Greftegreff som den ærgjerrige politi-aspiranten og Sigurd Ørsnes som den ene ektemannen som var uvitende om at hans kone hadde forsynt seg med varer i supermarkedet uten å betale. (Foto: Gøsta Rougnø.)

Legen (Renata Mares) forsøker å undervise den «døvstumme» jenta (Anne Grethe Emilsen), mens moren (Bodil Holm) og faren (Borgvar Berntsen) følger nysgjerrig med i bakgrunnen. - Fra Drammens pantomime «En dans på roser, eller?»

Det virket spennende. Ellers var det flere som hadde stykke som fokuserte på døves problemer.

Trondheims «Vi betaler ikke!» ble et morsomt og populært innslag. Hele forestillingen ble fremført på *tegnspråk*! Ikke slik det vanligvis ble gjort: Tegn til tale. Bruk av tegnspråk slik trønderne gjorde ble kritisert av lederen i Norges Døveforbunds tegnspråk-utvalg.

Amerikaneren Dick Bakkerud, som er skuespill-forfatter, var på Ål dete skoleåret. Han har instruert i drama på folkehøyskolen, og som sådan har han den største æren for det gode Ål-presentasjonene ved kulturdagene i år. Her ser vi ham sammen med de to som han har arbeidet mest sammen med, og som hadde hovedrollene i «En i mengden», Terje Lund og Solveig Kathinka Pedersen. (Foto: Hallingdølen.)

Døvblinde Harald Vik på scenen. Han har her klatret opp i et tre og holder seg fast, mens han vinker ned til noen kjente. (Foto: Hallingdølen.)

14. Døves Kulturdager

Molde 7. - 9. november 1980

Alexandra Hotell og Molde kino

Mye å glede seg over kulturdagene i Molde

Fin «ny vri» på folkedansen slo godt an

Shiva-poesi: 4-arms-mime er noe nytt, demonstrert for første gang på nordisk kulturseminar i 1979. Åse Halvorsen og Ingunn Søvik demonstrerte. Dette er en kultur-øvelse som sikkert har framtiden foran seg, og som åpner for mange muligheter. Men det kreves fantasi og trening i samspill.

Deklamasjon har vært en svært ujevn øvelse ved kulturdagene. Sandnes Døveforening v/Odine Bye, Kari Thoresen og Kirsti Vuorimies, viste en ny form. Teksten «Jeg hører ikke» ble vist med skriftprosjektor, og så ble diktets innhold visualisert. Odine

slo rytmen, Kari var trærne, havet osv. som laget lydene som Kirsti - den døve - ikke kunne høre, men som hun etterhvert oppdaget at hun kunne føle, fornemme og glede seg over.

Dramatisert folkedans: Bergen Døveforening hadde dramatisert hele fire folkedanser! Og dette var gjort så godt at det ble skuespill av de gamle sangene. En herlig opplevelse!

Skuespill: Trondheim hadde en tankevekkende forestilling med temaet «Er hørende hyggeligere enn døve?» De satte søkelyset på døveforeningen: Er den slik som den skal være?

Sirkusdirektøren, Arne Skoglund, gir sirkushesten, Irene Greftegreff, en sukkerbit som belønning.

Programlederen, Toralf Ringsø, klarte også denne gangen å dirigere kulturdagenes program vel i havn.

Klovnen Sigurd Ørsnes gjør seg klar til et akrobatisk hopp. Merkelig at han ikke ble skadet!

Fra Oslos forestilling «Vertshuset». Trubaduren (Knut Arnesen) har lest Bibelen og blitt omvendt. De to fektekladde knektene (Brynjulf Dammen og Terje Lund) ser forundret på ham.

Fra Telemarks skuespill «Hva vil vår familie si?». De to familiene har begynt å få bedre kontakt. Den døve familiefaren, Bjørn Arnesen, lengst til venstre, holder på å lære den hørende familiefaren, Per Jonassen, håndalfabetet. Det forlovede paret, Arne Skoglund og Inger Britt Paulsen, på sofaen. Videre ser vi de to øvrige i den døve familien, Bjørn Halvorsen og vertinnen Anne G. Skoglund. (Foto: Gøsta Rougnø.)

Adalsin (Håkon Osland) har fått sin brud (Mette Christensen), mens hennes stemor (Helen Byholt Thorsen) ergrer seg. Skuespillet «Adalsins brud» ble vist av Ål folkehøyskole.

15. Døves Kulturdager

Haugesund 6. - 8.november 1981

Saga Maritim Hotel og Edda kino

Jevnt, godt nivå

Skoleungdommene vant kunnskapstevlingen!

Dramagruppen fra Ål folkehøyskole var med også denne gangen. En av deres forestilling hadde tittelen «Slik lever vi i dag», som sluttet med en tankevekker for publikum: «Lever vi i dag?»

Bergen viste «Krise» der den fortvilte foreningsleder (Rune Anda) prøvde å holde døveforeningen gående. Men kassa var tom, ingen ville gjøre en innsats. Det var en rekke fornøyelige innslag, slik at det aldri ble kjedelig.

«Piken med fyrstikkene»: Det er morsomt å se hvordan mønsteret fra H.C.Andersens eventyr kan brukes på stadig nye måter.

Oslo, med Mira Brenden som instruktør, hadde laget et sammensatt program. Mira selv, som piken med fyrstikkene, så disse episodene etterhvert som hun tente sine fyrstikker ute i kulden. I «Identifikasjon» spilte Brynjulf Dammen sjiraff og Erling Eriksen villsvin. De imiterte disse dyrene, en liten pantomime med mening og et klart budskap. To som er helt forskjellige kan trenge hverandre. Når vi tilpasser oss hverandre, blir det til fordel for begge parter, og vi oppnår et trygt fellesskap. Oslo viste også «Den stundesløse» der vi fulgte en menneskeskjebne fra fødselen av, men foreldrene var så opptatt, datteren hadde de ikke tid til å ta seg av. Også dette var en tankevekker for publikum.

Trondheim døveskole hadde drama som valgfag med Aase Lyngvær Hansen som lærer. De viste en flott forestilling som de kalte «På skolen». Søkelyset ble satt på hvordan døve elever opplever lærere som ikke bruker tegnspråk. Det ble en fin pantomime.

Mira Brenden (nå: Zuckermann) som «Piken med fyrstikkene» i Oslos «Slik lever vi i dag». Mira var også instruktør.

Trondheims «I parken», med Knut Ljostveit, Aslak Hansen og Signe Sæther. Sistnevnte har funnet seg en ny pappa, som er døv.

Bjørkåsen skoles lag, som vant kunnskapstevlingen. Vi har vel aldri sett et mer lykkelig vinnerlag, fra venstre: Jens Chr. Bjørke, Erling Jacobsen og Kjersti Maurstad. Tidenes yngste vinnerlag?

Rune Anda fra Bergen Døveforening er rasende over manglende forståelse fra det offentlige som ikke har penger å gi. Støtten uteblir, og kassen er tom!

16. Døves Kulturdager

Røros 16. - 18. september 1983

Grotten, og Gymnastikkbygget i Sundveien

Flere har fått godt tak på pantomimen

(Til orientering: I 1982 var det Døves Nordiske kulturfestival på Lillehammer. Det ble ikke gjennomført ordinær Døves kulturdager det året, men for døve i Nord-Norge ble et «mini-kulturdager» gjennomført 24.-26. september.)

Røros har ingen døveforening, men stedet ble valgt «fordi denne byen er meget spesiell», har døvekonsulent Eilif Ohna sagt til Døves Tidsskrift.

Helgen bød på mye god underholdning både i grotten og fra scenen.

Bergen Døvesenter: «Tragedien Garassim» v/Toralf Ringsø og Eva Lauritzen.

Haugaland Døveforening var en positiv overraskelse med pantomimen «Gutten og bønnestengelen», instruert av Pat Andersen (nå: Pritchard). Her ser vi Petter Solhaug, foran, som trollet, og Thor Lasse Thoresen, bak ham, som gutten.

Trondheim døveskole, under instruksjon av Åse Lyngvær Hansen og Guri Amundsen Bergmann, hadde igjen en fulltreffer, denne gangen med «Klovneskole» - et pantomimisk skuespill.

Drammen Døveforening med jazzballett! Parene er fra venstre: Borgvar Berntzen og Bjørg Fjellestad, Anne-Grethe Emilsen og Ryzard Sosna, Åshild Johansen og Allan Kjeldsen.

Oslo Døveforening: «Svein Uredd».

17. Døves Kulturdager

Sandefjord 2. - 4. november 1984

Park Hotel og Teatersalen i Rådhuset

Ikke de helt store kultur-opplevelser

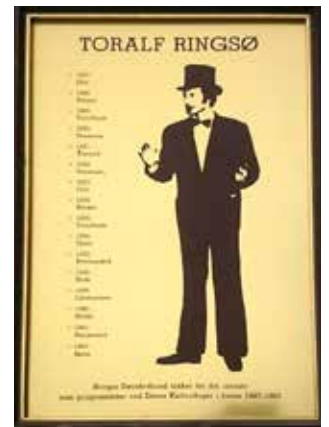
men stor oppslutning om kulturdagene - og god deltakelse av døveskolene

Som oftest har sceneframførelser også noe med døves opplevelser å gjøre. Vestfold Døveforening viser «Den stygge andungen». Først blir det opplyst at det har sammenheng med hvordan det kan gå når en døv blir plassert i de hørendes verden, forsøkt integrert. Ideen er ikke ny. Den døve er den stygge andungen, som blir mobbet og utstøtt av fellesskapet.

Elever fra Holmestran døveskole viste en matamatikk-time, spisepause og gymnastikktime. Hilde Hassum sa at «vi har laget det selv». Døvekonsulent Eilif Ohna følger opp med en appell om at iv må få beholde døveskolene. Det er betenkelig at det i år nesten ikke er nye elever ved disse skolene. Får døve barn som er integrert muligheter til å spille slik som elevene på døveskolene? spør Ohna.

Trondheim Døveforening hadde et «Rullespill» med en lang milelek mellom de som opptre. Innimellom viste Dag Haualand «break dance», og det var tydelig populært.

Programlederne Norunn Ellingsen og Rune Anda begynner med å overrekke et minne til Toralf Ringsø, som denne gangen sitter på tilskuer-plass. Han har vært programleder i samtlige kulturdager siden starten i 1967.

Pantomime ved Trondheim off. skole for døve: «I leketyøsbutikken».

Foto: Statped (1984) / Skjermdump

18. Døves Kulturdager

Tromsø 15. - 17. november 1985

SAS-hotellet, Kulturhuset og Fokus kino

Langt, langt i nord - men fullt frammøte og gode opplevelser for aktive og publikum

Til Tromsø kom også medlemmer av Døves Nordiske Råd og kulturutvalg fra de nordiske landene. Kulturdagene startet med en konkurranse: «Vi leter gjennom bøker». Meningen var at deltakerne (lag mot lag) skulle finne svar på spørsmålene ved å bla gjennom bøkene som var lagt på bordet. Gode oppslagsbøker var det. Men konkurransen gikk fort, tydeligvis fortere enn man hadde regnet med. Det ble nesten ikke bruk for oppslagsbøkene. Deltakerne hadde svarene i hodet!

Litt døvehistorie fikk vi fra Drammen Døveforening med «Fra døveskolen i gamle dager», med sekvenser fra skoletime, spisesal og friminutt.

Haugaland Døveforening spilte «Mordgåten» etter en idé av Agatha Christie. Alt virket profesjonelt gjennomført, kulissene var ekte og alt sto i stilen; møblene, klærne, typene og spillet. Instruktør: Pat Andersen. Det var uvanlig ro i salen, det så ut som om alle fulgte intens med.

Spennende å se Trondheim med en oppvisning i Tae Kwon Do. Og Oslo hadde som vanlig teater på høyt nivå, denne gang med «Lampefeber, eller...?»

Fra Danmark kom Jørgen «Rødtopp» Nielsen, som framførte «Den stygge andungen» på en mesterlig måte.

Det var i disse årene at publikum begynte å klappe på en annen måte enn før; man vifter med hendene :-)

Foto: Statped (1985) / Skjermdump

19. Døves Kulturdager

Sarpsborg 7. - 9. november 1986

Folkets Hus

Døves kulturdager med fullt hus

Tett med program fredag, lørdag og søndag - ca 1000 deltakere

Trondheim døveskole kom denne gangen med en ny vri, med «Moro med Chaplin», delvis teater og delvis film. Publikum koste seg med elevene som viste hva som skjedde i et filmstudio under opptak til en Chaplin-film. Så fikk vi se - på en stor skjerm - resultatet av opptakene, etterhvert. Dette var ekte stumfilm.

Om Haugaland Døveforenings stykke: At en «Sportsrevy» kan oppleves som en nydelse, var noe helt nytt for en ikke-sports-idiot. Men dette var virkelig vakkert.

«Jenta som spurte for mye» het stykket som Ål-elevne fremførte. Det var bygget over Ebba Hafslunds «Åfferdea?» Ål blir også lagt merke til fordi de prøver å finne stykker som skal få folk til å tenke.

Trondheim Døveforening kom med skuespillet «Det var en gang», om hvordan det var før i tiden, da døve ikke hadde tekniske hjelpemidler som teksttelefon osv.

Både Trondheim og Møres skuespill kjente vi igjen fra NRKs «Hovmesteren og grevinnen». Trondheim gjorde det ekstra stas

ved å plassere disse usynlige personene rundt bordet: Toralf Ringsø, Rolf Hansen, Odd-Inge Schrøder, Thorbjørn Johan Sander, Halvor Greftegreff og Eilif Ohna. Det er alltid populært å få le litt av «toppene» - og de av dem som kunne observeres i salen, lo hjertelig selv!

Tegnkoret fra Kongstein skole framfører «Som et barn».

Foto: Statped (1986) / Skjermdump

20. Døves Kulturdager

Bergen 13. - 15. november 1987

Grieghallen og Hotell Norge

Rekordmange deltakere: Omtrent 1200 personer

derav 240 aktive deltakere

Forbundsleder Toralf Ringsø opplyser i åpningstalen at mer enn 20% av ca. 5000 døve i Norges Døveforbund valgte å komme til kulturdagene i Bergen. Det offentlige snakket om «kultur for alle», men målsettingen er ikke realisert for oss, sa han. - Vår søknad om penger til opprettelse av eget Døveteater er blitt avslått. Han valgte å tro at det skyldtes uvitenhet. Men NDF gir ikke opp.

«DØVETEATER»

Kulturdepartementet og Sosialdepartementet har svart at de ikke har nok penger til igangsetting og drift av «Døveteater» innen Riksteatret. For å overbevise departementene om at det er behov for et teater som kan spille for døve tilskuere, må vi ha hjelp av dere som er her i Bergen i forbindelse med Døves kulturdager. Vi, Brynjulf Dammen, Britta Wold, Sigurd Ørsnes, Terje Lund og jeg, vil intervju dere om behovet for døveteater og også om hvordan dere liker kulturdagene. Alt som blir sagt, vil vi bruke som argumenter overfor departementene. Vi håper at dere vil hjelpe oss med dette.

Mira Zuckermann.

Ca. 1200 deltok på Døves kulturdager 1987.

Foto: Statped (1987) / Skjermdump

21. Døves Kulturdager

Stjørdal 4. - 6. november 1988

Samfunnshuset

Diskusjon - «Framtidige kulturarrangement for døve»

Midt på blanke formiddagen bys vi en erotisk komedie i tre akter: «Mirandolinas Vertshus» v/Oslo Døveforening i samarbeid med Riksteatret. - Programlederen sier etterpå; Endelig! En slik forestilling har vi ventet på siden «Romeo og Julie»! Drammen Døveforening viser «Mirakelet Helen Keiler». Bergen Døveforening med «Vi motløse», et oppgjør med yappe-kulturen. Det var også plass til diskusjon om kulturdagenes framtid: To spørsmål ble lagt fram: A: Døves kulturdager beholdes som år-

lig arrangement, og holdes fortrinnsvis første helg i november. B: Døves kulturfestival (eller Døves kulturuke) holdes hvert fjerde år, vekselvis med Nordisk kulturfestival for døve Døvekonsulent Eilif Ohna ble hedret - han har nådd pensjonsalderen. Og Norges Døveforbund ville ved denne anledningen takke ham for hans store innsats gjennom alle årene som døvekonsulent. Han har også i flere år vært involvert i alle forberedelsene til Døves kulturdager.

Stavanger Døveforening: Klovner

Oslo Døveforening:
"Mirandolinas vertshus"

Trondheim Døveforening:
"Annes dagbok - ikke høre, bare se"

Drammen Døveforening:
"Mirakelet Helen Keller"

Trondheim Døveskole:
"Heksa"

Bergen Døveforening:
internasjonal folkedans

Foto: Statped (1988) / Skjermdump

Norges Døveforbund

Hovedkontor:

Sven Brunsgt. 7, 0166 Oslo 1
Postboks 6850 St. Olavs plass, 0130 Oslo 1
Tlf. (02) 11 17 75, teksttilf. (02) 42 06 91

Avdelingskontor Bergen:

Klaus Hanssensvei 22, 5037 Solhelmsvik
Postboks 3171, 5029 Bergen
Tlf. (05) 20 07 47, teksttilf. (05) 29 31 25

Avdelingskontor Trondheim:

Eirik Jarlsgt. 2, 7030 Trondheim
Tlf. (07) 51 16 31

Forbundsleder: Toralf Ringsø,

Postboks 3171, 5029 Bergen

Nestleder: Rolf Hansen,

Helaterrassen 12 D, 3018 Drammen

Forbundssekretær: Bjørn Melbye,

Postboks 6850 St. Olavs plass, 0130 Oslo 1

Forbundsstyremedlemmer:

Tor Inge Gausnes, Ålesund

Svein Arne Peterson, Ål

Liv Berge, Tromsø

Gunhild Pedersen, Stavanger

DØVEFORENINGER:

ØSTFOLD: Østfold Døveforening. Leder: Vidar Sæle, Salmakerstien 8 E, 1500 Moss.

HEDMARK: Hedmark Døveforening. Leder: Berthe Vangen, Vognveien 20, 2300 Hamar.

OPPLAND: Oppland Døveforening. Leder: Knut Halen, Hølenvegen 57, 2638 Fåberg.

OSLO: Oslo Døveforening. Sven Brunsgt. 7, 0166 Oslo 1. Tlf. 02 - 20 54 06. Leder: Per Chr. Larsen, Suhmgate 1 B, 0362 Oslo 3.

Lokalavdelinger:

Lørenskog Døveforening. Leder: Viktor Olsen, Mårstien 18, 2014 Blystadlia.

Asker og Bærum Døveforening: Kontakt: Sonja Jensen, Sentrumgården, 1370 Asker.

DRAMMEN: Drammen Døveforening. Rådhusgt. 1, 3016 Drammen. Leder: Bjørn Braathen, Dyngve, 3300 Hokksund.

Lokalavdeling:

Kongsberg Døveforening. Postboks 6, 3601 Kongsberg.

HALLINGDAL: Hallingdal Døveforening. Leder: Gæsta Rougne, Stavin 11 A, 3570 Ål.

VESTFOLD: Vestfold Døveforening. Leder: Bjarne Fevang, Ravelen 254, 3200 Sandefjord.

TELEMARK: Telemark Døveforening. Tordenskjoldsgt. 15, 3900 Porsgrunn. Leder: Wenche Evensen, Bambleveien 4, 3700 Skien.

AUST-AGDER: Aust-Agder Døveforening. Leder: Johann Fosshem, 4880 Rykene.

VEST-AGDER: Vest-Agder Døveforening. Leder: John Sandell, Ravnasveien 218, 4700 Vennesla.

SANDNES: Sandnes Døveforening. Leder: Britt Stangeland, c/o Alette Herigstad, Marius Skadsemveien 41, 4300 Sandnes.

STAVANGER: Stavanger Døveforening. Saudagst. 11, 4012 Stavanger. Tlf. 04 - 53 38 81. Leder: Oddveig Hansen, Klappmyssveien 49, 4085 Hundvåg.

NORD-ROGALAND: Haugaland Døveforening. Leder: Inger Knutsen, Postboks 104, 5501 Haugesund.

BERGENHORDALAND I SOGN OG FJORDANE: Bergen Døveforening. Kalfarveien 77, 5018 Bergen. Tlf. 05 - 32 83 21, teksttilf. 32 79 76 (kontor) og teksttilf. 31 65 40 (myntautomat). Leder: Erling Buanes, Lillehatten 28, 5033 Fyllingsdalen.

Lokalavdeling:

Sunnhordland Døveforening. Leder: Ruth Berntsen, Skålevik, 5419 Fitjar.

MØRE OG ROMSDAL: Møre og Romsdal Døveforening. Leder: Leif Gunnar Kvernberg, Fredsbergveien 15, 6009 Ålesund.

TRONDHEIM: Trondheim Døveforening. Eirik Jarlsgt. 2, 7030 Trondheim. Tlf. 07-53 19 01. Leder: Ingolf Rønning, Nordslettveien 113, 7038 Trondheim.

NORD-TRØNDELAG: Nord-Trøndelag Døveforening. Leder: Karl Olav Kristiansen, Fiolrabben 1, 7500 Stjørdal.

HELGELAND: Helgeland Døveforening. Leder: Turid Mjones, 8632 Skonseng.

SALTEN: Salten Døveforening. Leder: Ludvik Nilssen, Otto Sverdrupsvei 1, 8000 Bodø.

NARVIK: Narvik og Omegns Døveforening. Leder: Britt Lundahl Rasch, Garnveien 56, 8520 Ankensstrand.

VESTERÅLEN/LOFOTEN: Vesterålen og Lofoten Døveforening. Leder: Asbjørn Gundersen, Ongstad, 8490 Melbu.

HARSTAD: Harstad Døveforening. Leder: Eva Hansen, Årbogen, 9430 Gausvik.

TROMSØ: Tromsø og Omegn Døveforening. Postboks 994, 9001 Tromsø. Leder: Trygve Aslaksen, Ilderveien 6, 9000 Tromsø.

FORELDRE-FORENINGER:

Asker og Bærum Foreldreforening for Hørselshemmede barn: Leder: Tor-Arne Agnalt, Jute-ruvnn, 24, 1312 Slependen.

Romerike Foreldreforening for Hørselshemmede: Mette Skorge, Åråsveien 62, 2007 Kjeller.

Agder Foreldrelag for Hørselshemmede: Frode Strand, Pramveien 2 B, 4624 Kristiansand.

Foreldreforeningen for Hørselshemmede i Sør-Rogaland: Boks 3149, Mariero, 4004 Stavanger.

Nord-Vestlandets Foreldrelag for Hørselshemmede: Leder: Odd Kolvik, Åsestranda, 6017 Ålesund.

Sør-Trøndelag Foreldreforening for Hørselshemmede: Roar Nordtvedt, Arne Solbergsv. 24, 7075 Tiller.

Finmark foreldreforening for Hørselshemmede barn: Leder: Jorunn Jørgensen, Kongleveien 10 B, 9500 Alta.

DØVES TIDSSKRIFT

ORGAN FOR NORGES DØVEFORBUND

Utgiver: Døves Forlag A/s, Bergen

Redaksjon:

Thorbjørn Johan Sander, redaktør.

Ingeborg Skaten Nesse.

Kjersti Leite.

Postboks 3171, 5029 Bergen. Telefon (05) 20 07 47. Teksttilf. (05) 29 31 25

Utkommer fredager, 48 nummer i 1988

Abonnementspris kr 230,— for 1988

Postgiro 4 27 37 85

Bankgiro 8401.07.62099

Nr. 48 1988 - 69. årgang

Etter kulturdagene; Hvor går vi, hva vil vi?

Døves kulturdager 1988 er over. I dette nummeret av Døves Tidsskrift har vi en reportasje fra kulturdagene i Stjørdal, og i neste nummer kommer referat fra diskusjonen om «Framtidige kulturarrangement for døve». Kulturutvalget i Norges Døveforbund la fram sine forslag, basert på evalueringen av kulturfestivalen i sommer, til diskusjon under kulturdagene i Stjørdal. Kulturarbeidere (tillitsvalgte) i døveforeningene var spesielt invitert, ellers var diskusjonen åpen for alle interesserte — og det var mange!

Med «framtidige kulturarrangement for døve» mente en her først og fremst Døves kulturdager og -kulturfestival. Konklusjonen av diskusjonen ga klart svar på spørsmålet — skal vi fortsette med Døves kulturdager? JA, var svaret. Vi vil ha kulturdager hvert år og vi vil ha en Døves kulturuke/kulturfestival om sommeren, hvert fjerde år, var det stemning for. Om kulturdagene kommer til å bestå i sin nåværende form, er et annet spørsmål. — Til det er det fristende å si at det bør de kanskje ikke. Diskusjonen om opplegget for framtidige kulturdager og kulturfestivaler må fortsette. Kulturutvalget har nå fått synspunkter på sine forslag, og så er det til sjuende og sist forbundsstyret som avgjør hva Norges Døveforbund kan gi av kulturtilbud.

Behovet for kulturtilbud tilrettelagt for døve er likevel langt fra mettet om vi får en kulturfestival hvert fjerde år i tillegg til den tradisjonelle helgen, Døves kulturdager. Forestillingen Oslo Døveteater viste i Stjørdal, i samarbeid med Riksteatret, ga oss en smaksprøve på hva vi kunne få hvis vi hadde et eget døveteater! Vi trenger et teater som kan reise rundt og vise forestillinger på tegnspråk. Et teater som kan sette opp forestillinger amatørteatergruppene ikke har mulighet for å makte. Et døveteater som også kan spille for hørende publikum — et teater som formidler døv kultur. Men ennå er det ingen bevilgninger som tyder på at myndighetene har forstått at døve er en skammelig forsømt kulturell minoritetsgruppe i Norge.

Mens vi venter på Døveteatret, og arbeider for opprettelse av det, har vi grunn til å glede oss over hva som skjer på teaterfronten. Vi tenker da på de forsøk som er gjort med skygge-talking av teaterstykker for døve. Det er aldri tale om å erstatte et døveteater — la det være helt klart. Og hvordan talkingen best kan gjøres, og hvilke stykker som passer, kan vi diskutere. Men den interesse f.eks. Rogaland Teater og Det Norske Teatret viser for å imøtekomme et døvt publikum, må vi ta vare på! Slutten vi opp om disse tilbudene, dokumenterer vi samtidig døves behov for teater. Det er et viktig argument for et Døveteater, og vi er et steg nærmere målet. For målet er vel å gi døve og sterkt tunghørte del i et større kulturtilbud som bør romme både hørende teater, spesielt tilrettelagt, og et eget Døveteater!

isn.

22. Døves Kulturdager

Stavanger 3. - 5. november 1989

Konserthuset

Få høydepunkt, men barna «reddet» kulturdagene!

Kulturdagene 1989 vil neppe gå over i historien som den store opplevelsen. Programmet bød ikke på noen overraskelser og det var langt mellom høydepunktene. Men selve arrangementet var det ingen ting å utsette på. Og publikum koste seg med de døve skolebarnas sjarmerende opptredener!

Som så ofte før, brukes scenen til å bringe budskap. Stavanger viste stykket «Ali», som mobbes på grunn av hudfarge og kultur,

som ga oss noe å tenke på. Det handlet om holdninger, og denne gangen gjelder det faktisk ikke døve/hørende, men nordmenn/innvandrere.

Foto: Statped (1989) / Skjermdump

23. Døves Kulturdager

Drammen 2. - 4. november 1990

Drammen Teater

800 demonstrerte i Oslo 2. november med hovedparolen
«La døveskolen leve!»

- deretter bar det rett til Døves kulturdager i Drammen

Døves Tidsskrift: Fra hele landet kom de, deltakerne i den store demonstrasjonen for døveskolens framtid - for døvekulturens framtid. Aldri har vel døve og tunghørte markert seg så sterkt, som i sitt krav om at staten ikke må fraskrive seg sitt ansvar for denne elevgruppen.

Nedre Gausen skole med pantomime: «Mobbing».

Trondheim Døveforening med «Falsk integrering». Den gråtende eleven er lei seg fordi hun ikke begynte på døveskolen for mange år siden. Hun var integrert på hjemmeskolen. (Skuespillet viste eksempler.)

Ca 800 deltok på Døves kulturdager i 1990.

Under åpning av kulturdagene fikk man besøk av de døve skuespillerne, Hanne og Ronny, fra NRKs julekalender: «Vertshuset den Gyldne Hale». Fra venstre: Rune Anda (programleder), Hanne Enerhaugen, Norunn Kalvenes (programleder) og Ronny (Nilsen) Jacobsen.

Guy Boushauveau fra Paris viste morsomme episoder, fremført både med internasjonalt tegn, pantomime og kroppsspråk.

Hunstad skole og Bergen Døveforening viste stykket «Prosjekt S». De var bekymret over politikernes planer om å legge ned døveskolene i Norge.

Foto: Statped (1990) / Skjermdump

24. Døves Kulturdager

Trondheim 4. - 6. oktober 1991

Olavshallen

Demonstrasjon til støtte for Rødbygget, «døves kulturarv» kombinert med Døves kulturdager!

Døves Tidsskrift: Fotoapparatet klarte dessverre ikke å få med hele toget. Her er vi på marsj gjennom Munkegata. Toget strakte seg helt fra Domkirken (i bakgrunnen) og til Olav Tryggvason-statuen midt på byens torg. På begge sider av toget gikk folk og delte ut løpesedler med informasjon om Rødbygget og demonstrasjonen. Arrangementskomiteen i Trondheim hadde fått laget flotte transparente og plakater!

Toralf Ringsø: «Vi skal nå huske på at denne dagen, 5. oktober 1991, er en historisk dag for oss. Det står og faller på hva det blir med vår kulturarvs fremtid. Jeg håper at denne demonstrasjonen har fortalt folk hva som er vårt syn.» – Toralf vendte seg til varaordfører Arne Garnes – «Og varaordfører sier at han kan ikke love noe. Det er typisk for politikere å si det. Men jeg håper innerst inne at du vil tale vår sak. Vi døve har ingen politikere som kan tale vår sak. Men jeg håper at du på vegne av oss taler varmt for vår sak. Det trenger vi.»

Trondheim Døveforening: «Andreas Christian Møller.» Scener fra hans oppvekst, plukket fra boken om Møller, skrevet av Trygve Skjølberg.

Trondheim off. skole for døve: En liten døvehistorie. De tok også med konsekvensene etter Milano-konferansen i 1880.

Ringerike Døveforening: «Episode i døveforeningen.» Her skildres noen negative forhold innen døvemiljøet, og med sluttappell om å «ta vare på hverandre».

Senter for Nasjonalt Døveteater: «Lys imørket.» En liten drama-fortelling om menneskersforhold til samfunnet, som individer. Her illustreres hvilke illusjoner vi mennesker er preget av, på godt og vondt.

25. Døves Kulturdager

Oslo 13. - 15. november 1992

Konserthuset

«Historisk identitet har stor verdi!» sa kulturminister Åse Kleveland under sin åpningstale

Kulturminister Åse Kleveland sa at Døves kulturdager er et viktig arrangement på mange måter, ikke minst viktig fordi det gjør døves kultur synliggjør i samfunnet.

Mira Zuckermann fremførte en drøm; hun drømte om profesjonell døveteater der tegnspråk dominerte, om å reise rundt i Norge og vise. Hun drømte om at tegnspråk fikk status som eget språk i Norge, blant mye annet (se hele teksten på side 17).

Oslo Døveforening med 20 minutters forestilling «Jeppe på Bjerget».

Toralf Ringsø og Åse Kleveland.

Gallaforestilling v/Oslo Døveteater: «Den spanske flue».

Bergen Døveforening med stykket «Lokal-TV» avsluttet med å gratulere NDF med 25 års jubileum for Døves kulturdager og overrakte blomster.

Foto: Statped (1992) / Skjermdump

26. Døves Kulturdager

Harstad 15. - 17. oktober 1993

Kulturhuset

**Fin stemning på kulturdagene i Harstad
Snø og vinter - men også mye varme i Harstads storstue**

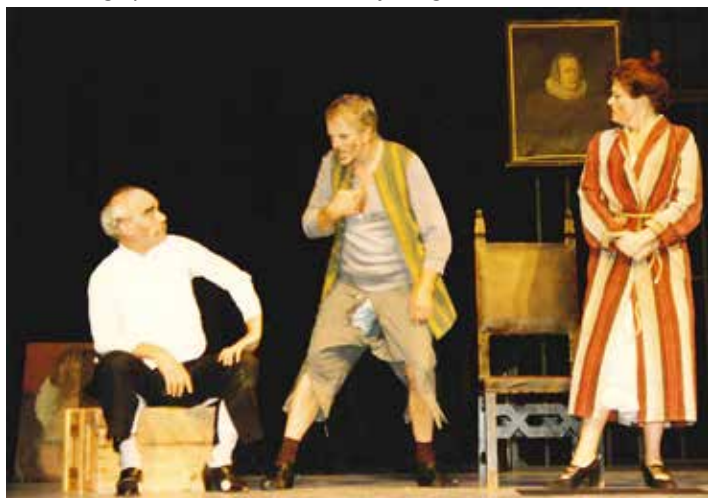
Halvor Greftegreff forteller om Harstad og byens historie.

Thorbjørn Johan Sander som programleder fredag.

Døves Video med teaterprosjekt: «Døves historie». I forbindelse med dette stykket fortalte Per Ove Nybråten om forberedelsene i gruppen. Han sa blant annet at gruppen mente at Teater kan være morsom. Teater kan være tragisk. Teater kan også ville fortelle noe. Vi vil vise at vi i fremtiden fremdeles vil trenge Norges Døveforbund, at vi vil trenge døvesamfunnet, at vi vil trenge døves kultur.

Oslo Døveteater: «Fattigdom og hovmod» (Ludvig Holberg-komedien), ved Jan Johansen, Brynjulf Dammen og Maj-Lisbeth Marman.

Haugaland Døveforening med «Våre krigserfaringer».

Troms ungdomsklubb for hørselshemmede viser «Hjertet er en travel jeger».

27. Døves Kulturdager

Ål 28. - 30. oktober 1994

Kulturhuset og Idrettshallen

**Første gang kulturdagene ble lagt til Ål i Hallingdal
- omtrent 700 deltakere fra hele landet!**

Storingsrepresentant Hallgrim Berg vil ha Døveteater på Ål. Her tolkes han av Ann Kristin Malmquist under åpningen av kulturdagene.

Igjen viste det seg at det er viktig å invitere nasjonale og/eller lokale myndigheter til åpningen av Døves kulturdager. Til kulturdagene 1994 var stortingsmannen fra Ål, Hallgrim Berg, medlem av kulturkomiteen invitert. Han holdt tale og innledet med at «døves kultur står sterkt i Ål». Hans parti, Høyre, hadde fått Stortinget med seg - og særlig Grete Knudsen (AP), på å sette igang et arbeid med sikte på at tegnspråk skal løftes fram som et eget språk i samfunnet, sa han. Med tanke på framtidig profesjonelt døveteater så han for seg Ål som en naturlig plassering av et slikt teater, med folkehøyskolen, Døves Video, Ål kulturhus og Hallingdal teaterverksted som gode grunner for et slikt valg. Ål kulturhus hadde plass til ca 300 publikummer. Av den grunn ble de fleste forestillingene vist to ganger, slik at flest mulig av de ca 700 deltakere fikk se det. Fredag kveld var det kunnskapstevling «bilde-for-bilde». Vestfold Døveforening vant.

Teatergruppen ved Døves Video: «Bjørnen».

To klovner v/Ål folkehøyskole.

Nedre Gausen skole: «Karius og Baktus».

Skådalen døveskole: «Rødhette og ulven».

Ca 700 deltakere på Døves kulturdager i Harstad.

Foto: Statped (1994) / Skjermdump

28. Døves Kulturdager

Lillehammer 27. - 29. oktober 1995

Maihaugen

Etter kulturdagene i Lillehammer vurderte Norges Døveforbund å utsette neste kulturdager med ett år

Forbundsstyret hadde møte 24.-25. november. De hadde en bred diskusjon om kulturdagene 1995, der en del uheldige forhold med ungdomsfyll og uro i teatersalen ble tatt opp. Barnas forhold til kulturdagene ble diskutert, likeledes innhold og organisering av kulturdagene. Forbundsstyret vurderte om kulturdagene 1996 skulle utsettes ett år. (Som man kan se på neste side, ble kulturdagene ikke utsatt.)

Kulturdagene i Lillehammer hadde noen nordiske gjester, blant dem var leder for Døves Nordiske Råd, Lene Ravn. Hun sa at kvaliteten på framførelsene er jevnt god. I Danmark har de også kulturdager for døve, men det holdes hvert fjerde år, og der er ikke så mange teaterframførrelser som i Norge.

Hvordan hadde du reagert om du hadde truffet denne typen ute?

Kirsti Vuorimies (t.v.) og Billur Taskoparan som døvelærere med ulikt syn på tegnspråk, i Stavanger Døveforenings stykke.

Her ser vi det unge bergenslaget som gikk seirende ut av kunnskapstevlingen, fra venstre: Ragna Huse, Jørn Erik Løvsjø og Cathrine Grindhau.

Jianu Iancu fra Tyst Teater (Sverige) Med «Shakesparin hit parade». Han tolker Shakespeare, et dukketeater på en annerledes måte.

Heidi Seltveits tegning, vist på utstillingen.

Foto: Døves Media (1995) / Skjermdump

29. Døves Kulturdager

Kristiansand 8. - 10. november 1996

Agder Teater

Høy kvalitet over årets kulturdager

Også i år fikk vi besøk av dansken Jørgen «Rødtopp» Nielsen, en stand-up komiker som etterhvert begynner å få godt ry på seg i Norden. Han har det siste året utvidet repertoaret sitt betraktelig, og serverte en rad med ubetalelige historier om alt fra Adam og Eva til OL og tegnspråk.

Som vanlig leverte Oslo Døveteater et klassisk stykke, denne gang «Tre par» av Alexander Kielland.

Kulturkonsulent Hilde Haualand skriver i Døves Tidsskrift at det haster å få etablert en gruppe som kan jobbe med tegnspråketeater på heltid».

For første gang ble NDFs kulturstipend delt ut. Asbjørn Midtskogen fikk stipendet, på kr. 10.000, og gratuleres her av nestleder i Norges Døveforbund, Klement A. Våge. Asbjørn hadde forresten egen forestilling under kulturdagene med selvskrevet «Gudstro eller blasfemi?» - om en ungs søken etter meningen med livet. Det ble en tankevekkende stykke.

Oslo Døveteaters Karl Fredrik Robertsen i stykket «Tre par», en ekteskapskomedie som ble vist som helaftens forestilling fredag kveld.

«Innsiden ut» v/Bergen Døveforening, her ved Cathrine Grindhaug og søsteren Gøril Grindhaug. Seks kvinner laget et stykke der de spør: Hva kan skje når kvinner møter sine barndoms drømmer og ser seg selv i øynene - hva har livet deres blitt til?

Nordmenn på tur. - Hallingdals Niels Kristiansen og Joe Murray tok nordmenn på kornet.

Foto: Døves Media (1996) / Skjermdump

30. Døves Kulturdager

Haugesund 10. - 12. oktober 1997

Gamle slaktehuset

CI og identitet var blant temaene på årets kulturdager

Tyst Teater, Sverige, er nettopp ferdig med den nesten to timer lange forestillingen «Inte jag för döva öron». De framførte noe som skulle ligne en CI-operasjon der de brukte boremaskin og kastet kluder med blod og atter blod rundt omkring på scenen. En CI-bruker som var der sa at hun måtte le litt. «Dette var en veldig overdrivelse av virkeligheten, men slik er nå en gang teater. Dette var underholdning, sa hun.

Stavanger Døveforening: "Tema er CI"

Aker Døve, Oslo: "Myter og Virkelighet"

Asbjørn Midtskogen har vært gjennom alvorlige identitetsproblemer de årene han gikk på Bjørkåsen skole i Bergen. Det var på den tiden det gikk opp for ham at han egentlig skulle ha vokst opp med tegnspråk, og ervervet seg kunnskaper gjennom tegnspråk.

Foto: Statped (1997) / Skjermdump

31. Døves Kulturdager

Ålesund 30. oktober - 1. november 1998

Kulturhuset

Oslo Døveteater sterkt savnet

Arrangøren savnet Oslo Døveteater som hadde lagt opp til visning av stykket «Charleys tante». De hadde i sin høstplan lagt opp til besøk i Ålesund under Døves kulturdager. Dette hadde blitt stoppet av Kulturutvalget i Norges Døveforbund med begrunnelse at de skulle på turné landet rundt senere i år og ville miste publikum om de viste stykket under kulturdagene. Det be-

tyr da at folk i Ålesund ikke får se dette stykket, da de ikke kunne legge turen til Ålesund på et senere tidspunkt.

Søndag var det byvandring, som det også ble ved flere kulturdager de senere årene. Nyttig å vite om stedet, og om bybrannen i 1904 som la hele byen i aske.

Foto: Statped (1998) / Skjermdump

32. Døves Kulturdager

Tromsø 1. - 3. oktober 1999

Kulturhuset

Eget døveteater ser ut til å komme på plass

Publikum ble oppfordret til å komme med forslag på navn til døveteateret

Ca 280 deltakere møtes til kulturdagene, som for annen gang ble holdt lengst i Tromsø. Ingen visste på forhånd hva man skulle få se før man kom fram. Programheftet var vanskelig å lese, trykt mot grå bakgrunn.

Da teaterstykkene var over, skrev Døves Tidsskrift: «Dette var ikke godt nok. Kulturutvalget burde sjekket innholdet i stykkene

slik at det ikke var to stykker med samme innhold. Man burde også passe på at det ble varierte stykker, at ikke alle var komedier.» Det var tilsammen to timers skuespill, inklusiv avbrudd og pauser, det er ikke mye for en hel helg. Men der var også kunstutstilling, lørdagsfest og søndagsgudstjeneste.

Oslo Døveteater: «Skuespillere søkes».

Hallingdal Døveforening: «Opptaksprøve».

Trondheim Døveforening: «De tre tantene».

Gunnar Fauskanger studerer Kåre Høgsves malerier.

Toralf Ringsø og Gunn Kristin Selstad ønsker velkommen til kulturdagene i regnbyen Bergen 2000!

33. Døves Kulturdager

Bergen 22. - 24. september 2000

USF og Torgalmenningen

En verdig slutt på det 20. århundre og en flott åpning for det 21. århundres kulturdager

Bergenserne hadde en times forestilling om og for Bergen, der man også fikk oppleve byens buekorps som «plutselig gjorde alle døve hørende», med skarptrommer som knallet i vei, og inne i lokalet på USF ga det et voldsomt lydtrykk. To døve ungdommer fortalte kort fra fra buekorpssenes historie i Bergen: Linda Bessert og Marius W. K. Anda.

Det finnes mange buekorps i Bergen, og det har eksistert i langt over hundre år. Forøvrig eneste i Norge og i verden!

Lill Beate Ulstein oversetter her «Vår tids by», skrevet av Ida Haaland.

Hunstad skole med «Askepott».

Det var sang med tegn fra scenen på åpen plass på Torgalmenningen (Bergens storstue) og folkedans, og masse folk. Vivi Hurtley fremførte «Bergen e' nokke for seg» vakkert, elegant og scenevant. Conrad Svendsen Senter, Oslo, fremførte «Den har ingen nød som alle kvinner er glad i». CSS kom til å opptre under flere kulturdager i årene framover, under navnet «Panorama».

Folkedans på Torgalmenningen. Siste gang vi så døve med folkedans under kulturdagene?

Sang på Torgalmenningen v/Elise H. E. Tveit (med mikrofon) og Sigrun Ekerhovd (med tegn). De sang «Blue Spanish eyes».

«Farvel», her ser vi Elise H. E. Tveit, Gunn Kristin Selstad og Toralf Ringsø.

Foto: Bergen Døvesenter (2000) / Skjermdump

34. Døves Kulturdager

Oslo 2.- 4. november 2001

Oslo Konserthus og Oslo Plaza

Stor variasjon i programmet

Mannekeng oppvisning, gjettelek med underholdning, teater, film, tegnspråkpoesi, utdeling av kulturpris (til Mira), kunstutstilling, revyforestilling

I stedenfor kulturminister Valgjerd Svarstad kom hennes statssekretær til åpning av kulturdagene. Hun nevnte tegnspråkteateret og sa at «prøveprosjektet har vist at det både kunstnerisk og publikumsmessig er grunnlag for et tegnspråkteater i Norge.» Trine Skei Grande, kulturbyråd i Oslo, var også til stede. Hun var imponert over den bredden og det tilbudet som arrangørene hadde klart å få til og takket Oslo Døveforening for gjennomføringen av kulturdagene. Angående tegnspråkteateret var hun overrasket over at det fortsatt skulle holde til på Ål. Hun ville ikke melde seg inn i debatten om døveteaterets fremtid, men mente at det måtte være NDFs syn som måtte være avgjørende.

Paal Richard Peterson ledet gjetteleken fredag kveld, her som «Dan Børge Akerø».

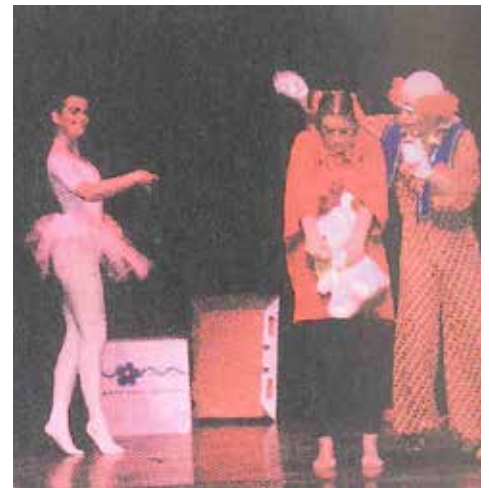
Den russiske kunstneren Alexej Svetlov vakte stor interesse. Han var til stede hele tiden og fortalte om sin kunst til alle som var nysgjerrige og kom med spørsmål. Bildene hans var full av symbolikk, nesten som drømmer. (Det har vært både stand og utstilling ved alle kulturdagene, såvidt vi kan huske.)

Khalid Ahmad og «stjernen» Lizzie Axelsen fra CSS med stykket «Keiserens nye klær».

Ipek Dedeoglu Mehlum og Asbjørn Midtskogen: «I Stjernene bor det mange tegn».

Stavanger Døveforening med «Barnerommet».

35. Døves Kulturdager

Stavanger 11.-13. oktober 2002

Rica Forum Hotel

Knallåpning av Det Norske Tegnspråkteater!
med stykket «Frieriet» - en del av forestillingen «Sennep & Champagne»

Norge fikk endelig eget døveteater, og de viste en strålende forestilling «Frieriet» med følgende på scenen: Ronny Patrick Jacobsen, Ipek D. Mehlum og Kjell E. Edvardsen. (Vi har dessverre ingen bilder.)
Con Mehlum bidro med film: «The Beginning of a new generation», «No Way Out» og «Rammen». CSS deltok med «Mestertyven», Hunstad skole med «Tor med hammer'n», for å nevne noen. Søndag var det åpent hus i Stavanger Døveforening, gudstjeneste i domkirken og omvisning på Norsk Oljemuseum.

Foto: NDF Stavanger (2002) / Skjermdump

36. Døves Kulturdager

Trondheim 24.-26. oktober 2003

Olavshallen

En flott helg i døvehistoriens hovedstad, Trondheim!

(Den første døveskolen i Norge ble opprettet i Trondheim 1825, og Norges Døveforbund ble stiftet i Trondheim i 1918.)

Oslo Døveforening med Asbjørn Midtskogen som instruktør, viste denne gangen «Jens Bjørneboe og det dustete landet», som tar et krast oppgjør med det norske skolesystemet - og der han forsvarer barns rett til å være seg selv. Mye flott å se på scenen. Bob Roys visuelle budskap ble også godt mottatt.

Flammende åpningsshow!

Elever ved Heimdal videregående skole deltok også ved åpningsshowet.

Det var spennende oppvisning i Tae Kwon Do av elevene til døve Jae Wha Kim, Trondheim.

Elevene fra Hunstad skole som vant pris for sin forestilling «Lena, 15 år». Det handlet om en jente som ble mobbet på skolen. Bakerst og nedover: Linda Veronica Steinsbø, Thomas Bjelland, Erlend Skaar, Lill Beate Ulstein, Erlend Lønning, Tor S. Fiksen, Camilla Voldsund, Steffen Aarlie og Claudia Finnesand. Foto: DT.

Nøkkelteateret fra Andebu viste en visuell og flott forestilling, «Maske-spill». Foto: DT.

Foto: Døves Media (2003) / Skjermdump

37. Døves Kulturdager

Oslo 22. - 24. oktober 2004

Oslo Kongressenter

For første gang var Norges Døveforbund selv teknisk arrangør

fordi ingen lokalforeninger kunne påta seg arrangementet i 2004

Ronny Jacobsen og Ipek D. Mehlum hadde æren av å åpne de 37. Døves Kulturdager med en vakker dans, riktig noe en kunne hvile øynene på, skriver Døves Tidsskrift.

Richard Ingemoen med sangen «Svake mennesker», denne gangen sammen med danseren Manal Ali Dia.

Programleder Paal Richard Peterson.

Foto: Døves Media (2004) / Skjermdump

Skuespillerne fra Conrad Svendsen Senter blir bare bedre og bedre! De viste et flott samspill i en versjon av den klassiske historien om Romeo og Julie. Selvsagt handlet det om kjærlighet, lidenskap, sorg, død og fortvilelse.

Elevene fra Nedre Gausen ble publikumsvinnere. Med hvite hansker, mørke klær og uten lys på scenen ble bare hendene synlige, og med bare hender tryllet de frem den ene visuelle etter den andre. De fremførte også sangen, eller diktet «Rosen», som de gjorde på en enkel og grei måte. Elevene vekslet mellom å deklamere teksten og å visualisere den helt uten tegn, bare med kroppsspråk og mimikk. Vakkert, skriver Døves Tidsskrift.

Lillian Ermesjø, Oslo, stilte ut sine malerier og mange viste stor interesse for hennes kunst. Foto: DT.

38. Døves Kulturdager

Tønsberg 14. - 16. oktober 2005

Kulturhuset Osebergf

En opplevelse å se «Den standhaftige tinnsoldat»!

Igjen var Nedre Gausen skole publikumsfavoritter. Først var de på scenen med friske klovner og myke katter som åpningssekvens for kulturdagene. Det var fart, akrobatikk og fargerike kostymer som fenget publikum. Forestillingen fra Sverige: «Natten är dagens mor» ble lang (2 timer og 15 minutter), fremført på svensk tegnspråk og litt for vanskelig for det norske publikummet å forstå. Helgen ble avsluttet med friluftsgudstjeneste på Slottsfjellet i fantastisk høstvær.

Foto: Vestfold Døveforening (2005) / Skjermdump

39. Døves Kulturdager

Ålesund 13. - 15. oktober 2006

Kulturhuset

Ungdommene gledet mest

Stavanger deltok med juniorlag med «Titanic», Bergensungdommer med «foryngelsesmaskin», Nedre Gausen døveskole med artige scener, flott forestilling ved Sandaker vg skole - ja, ungdommenes kulturdager!

Panorama (fra Conrad Svendsen Senter) fikk Kulturprisen! Døves Tidsskrift skriver: «Kulturdager uten Panorama ville ikke blitt ordentlige kulturdager. For gruppen har spillelede som smitter. De kan sine replikker, beveger seg profesjonelt og så har de verdens fineste kostymer og kulisser. På festen lørdag kveld ble gruppen tildelt NDFs kulturpris for sine mange flotte forestillinger gjennom årene. Foto: Døves Tidsskrift.

Bergen Døvesenter med en flott måte å formidle hisdtorie på. Fra venstre Rune Anda, Birgit Crone Leinebø, Toralf Ringsø, Gunn Kristin Selstad, og Kristin Fuglås Våge. De viste jubileumsforestillingen fra 2005 da døvesenteret feiret 125 års jubileum. Det var glimt fra stiftelsen i 1880 og årene framover. Det var ikke en selvfølge at døve kvinner fikk være medlemmer i foreningen! Foto: Døves Tidsskrift.

Foto: Døves Media (2006) / Skjermdump

40. Døves Kulturdager

Bodø 12. - 14. oktober 2007

Kulturhuset

Hvor er teatergruppene? spør Døves Tidsskrift

Det er ikke lett å gi noen kritikk av de ulike teaterforestillingerne. Det er lettere å kritisere de som ikke deltok. For hvor var teatergruppen fra festspillbyen Bergen? Fra oljesjeikene i Stavanger? Fra Vestfold som har fått så mange døve innflyttere de siste årene? Hvor var de voksne skuespillerne fra Trondheim, byen som liker å kalle seg for landets døve kulturby?

Svensken Bo Gøran Henrikson mimet flere av Elvis låter, nei han sang ikke, det var en form for karaoke, men rytmen i beina, kroppen og Elvisfrisuren gjorde at publikum fikk en visuell opplevelse.

«Se meg» ved Oslo Døveforenings flerkulturell teatergruppe var kultur-dagenes høydepunkt, med skuespillere fra 6 forskjellige land. Kjernen i stykket var at vi skal vise respekt for hverandre uansett hvor i verden vi kommer fra, på tvers av religioner og ulike kulturer.

«Frokost i det grønne», svart komedie ved Panorama, CSS.

Oslo Døveforenings teatergruppe med «Typisk». Fra venstre: Mari Hol, Silje Fjeld, Brynjulf Dammen, Merethe Lindeberg og Charlotte Agerup.

Signmark med Heka Soini (tunghørt), Kim Eiroma (bakerst) og Marko Vuoriheimo (døv). Marko (Signmark) tegner sangene med en rytme og utstråling som er helt spesiell. Heka synger låtene på finsk. Kim styrer musikken.

Foto: Døves Media (2007) / Skjermdump

41. Døves Kulturdager

Stavanger 10. - 12. oktober 2008

Stavanger Forum

Mange gode forestillinger

Billur Taskoparan fremførte nydelig tegnspråkpoesi om vertsbyen Stavanger.

Ål folkehøyskole kom tilbake etter noen års fravær. De viste «Møtet med hverandre», situasjon i hverdagen der mennesker møter mennesker, en morsom forestilling, men med en alvorlig undertone. Vi fikk se eksempler på forviklinger i kommunikasjonen mellom tegnspråklige og de som ikke kan tegnspråk. Det var humor med selvironi. Skolen har under flere kulturdager vist tankevekkende stykker.

Forestillingene ble avsluttet av samme gruppe som åpnet kulturdagene, den spilleglade teatergruppen fra Stavanger Døvesenter. Nå med en forestilling blott tillyst, en revy med navnet «TV-kveld» - der de åpnet med å parodierte 1980talls klassikeren på NRK: «Velkommen, velkommen store og små, velkommen til vertshuset Den Gylne Hale hvor vi bruker tegn og tab. Så gikk der slag i slag med parodier på kjente TV-programmer og kjente personer i døvemiljøet, og publikum jublet. Det er tydelig at humor og parodier er populært stoff både for de på scenen og oss i salen, det var vanskelig å se hvem som hadde det gøyest.

PAFF er navnet på ungdomsklubben i Oslo Døveforening. Her ser vi tøffe PAFF-ungdommer, fra venstre Jostein Dale, Jannicke Kvitvær og Babar Ali. Formålet med forestillingen er å fortelle hvem PAFF er for å få flere til å bli medlemmer av PAFF eller andre ungdomskubber i Norge. Foto: Døves Tidsskrift.

Tor S. Fiksen er rasende over å bli vekket av Iselin Hauge i teatergruppen til Bergen Døvesenter. Foto: Døves Tidsskrift.

Billur Taskoparan. Foto: DT.

Marie Holst som «Karen» av Alexander Kielland. Foto: Døves Tidsskrift.

Forbundsleder Hanne Kvitvær forteller om kulturens betydning for døve og det gledelige som har skjedd ved at en egen stortingsmelding inkluderer norsk tegnspråk som et offisielt språk. (Året før, lørdag 3. november 2007 deltok nesten 2000 i demonstrasjon fra Youngstorget til Stortinget i Oslo for norsk tegnspråk. Været var praktfullt. Deltakerne kom fra Bodø i nord til Kristiansand i sør, to busslaster fulle av gullstemte bergensere, en buss fra Trondheim - ja, alle foreningene i Norge kom med grupper av medlemmer som ville vise sin klare mening i hovedstaden.)

Unni Arnesen i ramme og Brynjulf Dammen.

Foto: Døves Media (2008) / Skjermdump

42. Døves Kulturdager

Oslo 4. - 6. desember 2009

Høyskolen i Oslo og Rica Holberg Hotel

Annerledes Døves Kulturdager

Lenge så det ut til at det ikke skulle bli kulturdager i 2009. Ingen døveforeninger ville påta seg ansvaret som arrangør. Da tok Norges Døveforbund sentralt selv ansvaret. Med generalsekretær Paal Richard Peterson som leder for en liten gruppe NDF-ansatte og styrefolk ble det kulturfest i hovedstaden.

Under kulturdagene ble avgåtte rektor for Ål folkehøyskole og kurscenter for døve, Per Ove Nybråten, takket for 30 års innsats til beste for døve og døveorganisasjonen. Han var en forkjemper for norsk tegnspråk og for flere døve ansatte på skolen i en tid andre institusjoner tviholdt på tegnspråknorsk og at det var van-

skelig å ansette døve i bedriftene. Han ble også takket for at han i alle år har vært en god medspiller til Norges Døveforbund, og at han var en av dem som sto i spissen for opprettelsen av Teater Manu. Per Ove ble takket «med varm applaus og en reisegave-sjekk til seg og familien».

Teater Manu hadde forestillingen «Sjalousi». Publikum benyttet muligheten til å oppleve våre to største kvinnelige skuespillere, Mira Zuckermann og Ipek D. Mehlum, sammen på scenen. Med seg hadde de debutanten Ditte E. Sæther Behrns og Con Mehlum.

Døves Tidsskrift: Lørdag kveld klokken 21 var det klart for standupshowet til Dagfinn Lyngbø på Aker Brygge, der teaterlokalene heter Latter. Og latter ble det! I en time og et kvarter holdt han det gående med Siri Antonsen og Vigdis Solbø Peterson som glimrende tolker. Det var slett ikke tolkenes skyld at noen av Lyngbøs poenger gikk over hodet på oss. Det var en vanskelig forestilling å tolke, det gikk så lynfort og mye av humoren er spesiell for hørende, derfor hadde nok flere enn vi problemer med å henge med i svingene.

Det var mange forelesninger under kulturdagene i 2009. Her ser vi Tom Henning Øvrebø med temaet «Dommerjævel».

Gudstjeneste i Oslo Døvekirke søndag. Her ser vi kirkens poesiarbeider, Karl Fredrik Robertsen sammen med vikarprest Liv Espeland Jettestuen.

43. Døves Kulturdager

Molde 1. - 3. oktober 2010

Rica Seilet

Seniorforeningen til Oslo Døveforening viste to repriser på tidligere suksesser, «Talk» og «Shopping». De godt voksne skuespillerne er som god årgangsvin, som bare blir bedre med årene. Med sine fantastiske kostymer og levende mimikk fikk de atter en gang fra latteren hos de som satt i det flotte amfiet i Bjørnsonssalen. Fra venstre Terje Lund, Unni Arnesen, Jarle Lid, Brynjulf Dammen, Inger-Elise Lid, Reidar Brenden og Julie Dammen.

Teatergruppen fra Møre og Romsdal Døveforening, fra venstre Helle Christiansen, Lone A. Ramstad, Britt Olaussen og Jørn Erik Løvsjø.

Teatergruppen Eureka viste «Respekt», fra venstre: Tine Granmo, Tonje Forness Øie, Lill Jenny Hjelmgård, Tom Stian Halvorsen, Justin Hol, Lasse Hovin, Ola Fredriksen, Magnus Hagen og Thomas Johannessen.

Remi Roos, Megan Matovich og Petter Noddeland i forestillingen «Bli sett». Ungdommer fra Oslo spilte det vi velger å kalle et politisk teater med tittelen «Bli sett», der de drømmer om en bedre fremtid i et samfunn der også døve blir sett. De provoserer med sterke meninger rundt tegnspråk kontra oralisme, om døveskole kontra inkludert skolegang og tilbudene til hørende i samfunnet kontra tilbudet til døve osv.

Forestillingen til Bergen het et «Moderne ekteskap», der to kvinner duellerer om samme mann, mens en tredje kvinne kommer inn fra venstre og kaprer det ettertraktete mannebeinet. En lett og morsom sak, med dyktige skuespillere – men kunne skuespillet vært litt kortere, og replikkene litt saftigere? På bildet ser vi Toralf Ringsø, de to som duellerte om ham, Birgit C. Leinebø og Ingunn S. Herland, og bak damen som stakk av med gubben, Kristin F. Våge.

Teater Manu viste en smakebit fra teateroppsetningen «Geografi og kjærlighet» av Bjørnstjerne Bjørnson, her ved Irene Greftegreff og Mira Zuckermann.

Kulturdagene trenger fornyelse

Til frokost søndag prøver vi å få med oss noen meninger om kulturdagene, hva synes publikum om Molde-helgen. Vi treffer et frokostbord med eldre, et annet bord med voksne, men ingen ungdommer – de treffer vi først på flyplassen godt ut på ettermiddagen – så det meste er som før!

De eldre

Rundt bordet finner vi fra venstre Unni og Finn Arnesen, Jarle og Inger-Elise Lid og Solfrid Lid.

- Vi lo så vi fikk vondt i magen av Tyst Teaters forestilling, den var midt i blinken. Eureka-gruppen grep oss på en annen måte, det er så viktig med åpenhet om de spørsmålene de tok opp. De tydeliggjør det med tegnet som viser at «hårene reiser seg på armen» og som vi ikke finner noen gode norske ord å oversette med (uten at vi vil påstå at norsk er et fattig språk). Finn var med på havfiske og er i den syvende himmel når han forteller om fangsten. Ellers er vennegjengen skjønt enige om at:

- Det viktigste er å treffe gamle venner, kose oss med god mat og prat – og dette fantastiske hotellet med utsikt til hav og fjell skaper en nydelig ramme. Skal vi peke på noe negativt må det være at det burde stått klokkeslett for de enkelte teaterforestillingene og at det kunne vært bedre lys i salen i mellom forestillingene.

De voksne

Fra venstre sitter Roy Eriksen, Ragnhild Thygesen, Ida Christensen, Sara T. X. Åsan og Tommy A. Johannessen.

- Åpningsforestillingen til Møre og Romsdal Døveforening var flott. Og Tyst Teater var helt fantastisk. Utrolig hvordan de klarte å koble de gamle eventyrene til nå-situasjonen med å trekke inn publikum og improvisere i vei slik at vi lo så vi ristet. De voksne frokostvennene er forbausende opplagt etter lørdagsfesten og mener det er behov for en fornying av Døves Kulturdager. Kanskje kan man redusere på teaterforestillingene og heller finne tid til mer verksteder og temaer som aktiviserer flere, kanskje mer fysiske tilbud som for eksempel klatrevegg?

- Det er fint at Panorama fra CSS deltar, det markerer så tydelig at kulturdagene er for alle og det er noe av det fineste med

arrangementet. Ellers har teatergruppene fortsatt en vei å gå når det gjelder å bedre scenespråket, for eksempel Eureka der Thomas Johannessen viste hvordan det kan gjøres, mens de andre i gruppen brukte for mye av sitt dagligdagse tegnspråk.

De unge

På flyplassen treffer vi fra venstre Maiken A. Sudman, Marcus Lid, Andrè Røine, Jannicke B. Kvitvær og Berit Nordbø.

- Fredag var vi deppa for da var det bare dårlige scenefremførelser. Vi hadde inntrykk av at det var en konkurranse om å vise den kjedeligste forestillingen. Det var gammeldags humor, ikke noe nyskapende, vi sovnet i stolene.

Dette er nok grunnen til at ikke flere unge kommer til kulturdagene, pluss at det er en dyrt å reise til Molde, mener ungdommene.

- Kulturdagene må fornyes, det bør komme ungdommer inn i arrangementkomiteen, vi må tenke fremtid og ikke snakke så mye om kulturdagene som har vært. Og så må man velge byer der det er billigere å reise til og der det finnes rimelige overnattingsmuligheter.

44. Døves Kulturdager

Oslo 22. - 25. september 2011

Dansens Hus og Fabrikken

En fornyelse av kulturdagene

Fagdagen var et helt nytt innslag. 170 deltakere var samlet for å få med seg forelesninger under temaet «Fordeler med å være døv». Det var ellers flere foredrag å velge mellom under kulturdagene. Nye innslag: «Engleskolen», «Speed-dating», «Open space», «Quiz» o.a. Teater Manu viste jubileumsforestillingen «Manu - et sant eventyr».

Fagdagen («Fordeler med å være døv») snudde utfordringene med å være døv fra å se problemer til å se muligheter. Man hadde glimrende forelesere i språkdirektør Arnfinn Vonen (på stadig bedre tegnspråk!), de to dyktige døve Joe Murray og Hilde Haualand – og utenfra kom Paul Chaffey og Olaf Thommessen. Paal Richard Peterson var en eminent møteleder.

Lisa Lind deltok med eget hundeshow.

Lynsjakk utendørs i det fine høstværet.

Skuespillerne i «Eldrebølgen», fra venstre Daniela Roos, Brynjulf Dammen, Unni Arnesen, Julia Dammen og Svein Sundkvist.

Klovnen Katja Lindeberg får god hjelp av publikummer Dmitry Katsnelson.

45. Døves Kulturdager

Kristiansand 14. - 16. september 2012

Kilden teater- og konserthus

Filmskolen en suksess - Fagdagen videreføres

Gjengen fra filmskolen, fra venstre: Matheus R. da Silva Pinto (Stavanger), Andreas F. Andersen (Kristiansand), Celine Nord Tøkje (Bergen), Cato Jøsang Vågen (Stavanger), Oliver H. Dahl (Bergen), Izabella Hovden (Stavanger), Kevin Onashe (Stavanger), Biniam S. Mesfn (Bergen), Thomas F. Andersen (Kristiansand), Asenay S. Fegi (Bergen), Andreas Kartveit (Bergen), Andrine Hartvedt (Oslo) og Tone Øgrey (Kristiansand).

Mister Bean ble en publikumsvinner, fra venstre Toralf Ringsø, Ingunn Storlykken Herland, Alireza Emami Nejad, Birgit Crone Leinebø, Mister Bean him self Espen Rosvold og Martin Skinnes fra Bergen Døvesenter.

Så var det markering av 100 årsjubileet for «Torbjørn Egners fødsel, en reise gjennom Egners verden» med Mira Zuckermann og Kjersti Fjeldstad fra Teater Manu. Kjersti la stemme til Mira sitt tegnspråk

Fagdagen fra i fjor ble videreført. 170 deltagere var samlet for å få med seg forelesninger under temaet «Fordeler med å være døv». Det var ellers flere verksteder å velge mellom under kulturdagene. Nye innslag: «Engleskolen», «Speed-dating», «Open space», «Quiz» o.a. Teater Manu viste jubileumsforestillingen «Manu - et sant eventyr».

Bergen Døvesenter med «Tolkeparodi». Situasjonsbeskrivelser med en snert av humor som nok mange døve kan nikke gjenkjennende på hodet av som tolkebrukere. Nesten alt bygger på selvopplevde hendelser og manuset er skrevet av Rune Anda. Her ser vi den spilleglade gjengen i en scene fra et legebesøk. Fra venstre: Ellen Østrem, Sigrid Hjørungnes, Tor S. Fiksen, Ingrid Riksfjord og Randi Ulvatn Slettebakk.

som beveget seg inn og ut av ulike roller som Klatremus, Mikkel Rev, Tante Sofie, Karius og Baktus og mange flere av Egners kjære skikkelser. Det var en forestilling for både hørende og døve.

46. Døves Kulturdager

Trondheim 18. - 20. oktober 2013

Olavshallen

Fagdag - teater - show - museumsbesøk m.m.

Bergenseren Dag Bøe gjør seg bemerket som filmskaper

Foreningsleder Tore Solem ønsker velkommen til de 46. Døves Kulturdager.

Tonje Utsi danset seg inn i hjertene til publikum under åpningen av årets kulturdager.

Stand-Up-komiker John Smith fra England hadde sitt første show under kulturdagene i Trondheim. Til høyre: Programleder Espen «Bean» Rosvold.

De dyktige skuespillerne i Panorama som spilte «Hamlet»: Roald Christoffersen, Berit Kraus, Morten Hansen, Lill Karin Mjærum, Khalid Ahmad, Arne Hauglund, Lizzie Axelsen, Nina Kaworek Torpengen, Arild Solem og instruktørene Eva Øverås Singh og Åge Boman Homleid.

Professor Gary Morgan var hovedforeleser på Fagdagen, som nå er blitt en tradisjon på kulturdagene. Fredag 18. oktober klokken ni begynte han sin forelesning som dreide seg om sammenhengen mellom språk, kognitiv utvikling og språkets rolle i barns ferdigheter. Tittelen på forelesningen var «Deafness, language and theory of mind: research and practice». Nesten 200 interesserte var på plass i Olavshallens gode am» da professoren fra City University i London delte sine kunnskaper med norske lærere og andre interesserte. I sin forelesning sa han blant annet: - Det er avgjørende av kommunikasjonen med barnet kommer i gang så tidlig som mulig.

Besøk hos Døvemuseet ble det også. Her ser vi en gruppe som ivrig følger med på en informasjonsfilm om døvblinde i museets kinotek - Rom X.

Film: En morder slipper ut av fengselet og begår en ny kriminell handling. Men det er noe som ikke stemmer helt. En krim-kortfilm produsert av Lydløs. Kortfilmen vant både Beste Film og Jury-prisen under Døves kulturdager i Kristiansand i 2012, og vist igjen 2013. Manus og regi: Dag Bøe. Medvirkende: Dag Bøe, Thomas Johannessen, Ida Nicole Bøe, Aud Karin Stangvik og Torill Ringsø. (Skjermdump fra tegn.tv)

47. Døves Kulturdager

Bergen 7. - 9. november 2014

Grieghallen og Scandic Ørnen Hotel

Teater Manu med «Festmeny»

Vi ble presentert for noen av verdens mest kjente døve kulturaktører!

Døves Tidsskrift: «Det er mange år siden så mange har vært samlet til Døves Kulturdager. Bergen Døvesenter klarte å samle litt over 600 deltakere til kulturfesten i Grieghallen og Scandic Hotell Ørnen 7. – 9. november. Arrangørene hadde gjort et stort arbeid med forberedelsene og vi traff bare fornøyde deltakere ved avslutningen. Selvsagt var kvaliteten i år, som alltid, variabel.

Mira Zuckermann som «animasjonsprogramleder», ordet av Braam Jordaen fra Sør-Afrika.

En hilsen på storskjerm fra den døve Oscar-vinneren Marlee Matlin, USA.

En hilsen fra WFD-president Colin Allen.

Nordahl Grieg vgs skole viste filmen «Historiske tilbakeblikk» som fortalte om døveskolens skiftende tilværelse i Bergen. Gunn Kristin Selstad har regissert filmen og viste at vi har fått fram flere døve med kompetanse i filmfaget. Deltakere i filmen er en blanding av døve og hørende elever, for på Nordahl Grieg har hørende elever tilbud om norsk tegnspråk som valgfag. Døves Tidsskrift kommer tilbake til den saken. På bildet ser vi fra venstre Beate Gokstad Eng (d) Marte Hove Haugen (d) Helene Høylandskjær (h), Kaja Lund Bondevik (h), Sara Elin Bøe (h), Alexander Kvalheim (d), Gunn Kristin Selstad (d), Sverre Urheim Lie (h). Foto: Døves Tidsskrift.

Det er populært med en døv tryllekunstner. Solomon Beyene hadde fantastisk god kontakt med barna. Han kommer opprinnelig fra Eritrea, bodde noen år i Finland før han kom til Bergen. Foto: Døves Tidsskrift.

Men det tegnspråklige samværet er som alltid på topp.» Egentlig var det Haugaland Døveforening som skulle arrangere kulturdager 2014. Da de trakk seg spurte NDF om Bergen kunne overta, og slik ble det. John Smith underholdt igjen. Fagdagen hadde temaet «Tolk meg rett!» Bergensernes generalprøve som teknisk arrangør før 50 års jubileum i 2017.

De takker for seg, fra venstre: Ace Mahbaz, Anthony Guyon, Rita Mazza, John Maucere, Braam Jordaen, Ipek D. Mehlum, Jon Savage, Paal Richard Peterson og Torun Bakkestuen.

Ny film av Lydløs Produksjon v/Dag Bøe. To magikere er på jakt etter en seriemorder. Sporet fører dem til en landsby – og plutselig er morderen midt blant dem! (Skjermdump fra tegn.tv)

Foto: Teater Manu (2014) / Skjermdump

48. Døves Kulturdager

Sandefjord 25. - 27. september 2015

Hjertnes kino og kulturhus

Workshop, motorsykler, livesendinger og quiz hele veien!

Trylling og workshop med Simon Carmel fra USA - Workshop med Signmark

7 år etter språkmeldingen, hvor står vi nå? Arnfinn Muruvik Vonen viste oss - under fagdagen - en oversikt med punkter som har skjedd siden Språkneldingen kom i 2008 (Stortingsmelding nr 35 - 2007-2008). Blant annet: - Fått en tegnspråkrådgiver i Språkrådet, noe som har resultert i et tettere info- og samarbeid.

Marko Vuoriheimo aka Signmark, er en verdenskjent musikkartist i sjangeren rap. Han er døv og bruker tegnspråk i sangene sine. I hans foredrag fikk vi høre om hans liv - veien fra det umulige til det mulige.

Sandefjord Døvekirke ble vigslet av Oslo biskop, Ole Christian Kvarme, på Søndag. Her ser vi alle som var aktive i gjennomføringen av vigslingsgudstjenesten. Foto: Anders Kjøndal.

Tidenes yngste teatergruppe. Fra venstre: Casper Lund, Matheo Røine, Mia Røine, Kim Roar Strøm, Espen Rosvold og Emma Ricika-Vold.

Barna trivdes på scenen.

Mange stand, Bere hadde quiz og andre konkurranser. For første gang deltok det en ny gruppe i korridoren, med motorsykler oppstilt på rekke og rad. Deaf Riders spradet rundt og pratet motorsykkelspråk. De fortalte at de har 14 medlemmer, både døve og hørende. Det er ulike rang på medlemskapet, for å komme seg opp i rang avhenger det av at medlemmet for eksempel har motorsykel og motorsykkellappen. En kan se hvilket rang det gjelder på motorsykkelljakkene - som er merkede. På baksiden av jakken står det «Deaf Riders».

49. Døves Kulturdager

2016

Clarion Hotel Energy

Stadig spennende å delta på kulturdagene!

Rørende foredrag fra Skottland: Årets innslag var nok Gerry Hughes fra Skottland, den første døv til å seile jorden rundt på egen hånd helt alene gjennom «The Great Five Gapes»

Auglend skole presenterte årets åpningsforestilling. Forestillingen har elevene selv utarbeidet med egne vri etter et kjent eventyr, tittelen har de også gjort en vri på: «Tyrihans som fikk døv kongsdatter til å le». (Foto: DT.)

Stand-up show med det nye ansiktet Gavin Lilley. (Foto: DT.)

Gerry Hughes, første døv som seilte jorden rundt via de fem verdens-spissene. Foto: DT.

Stavanger 2016

Stavanger 2016

HVORDAN ER LIKESTILLINGEN
MELLOM DØVE OG HØRENDE I DAG?

Stavanger 2016

Stavanger 2016

Colin Allen

Foto: Døves Media (2016) / Skjermdump

50. Døves Kulturdager

2017

Den Nationale Scene / Salem / Øvre Skostredet / Scandic Bergen City

Døves Nordiske Kulturfestival 26.-30. juli 1982

LILLEHAMMER

Det strålende sommerværet maktet ikke å holde de døve vekk fra sommerens store døve-begivenhet i Norden: Døves XIV. Nordiske Kulturfestival. Tilstrømningen var stor.

Dag etter dag fyltes den store salen i kultursenteret på lillehammer, hvor det varierte programmet ble fulgt med levende interesse. Stadig dukket det opp nye ansikter, døve og hørende (dessverre få av de siste) som la ferieturen innom Lillehammer for å være med på en del av programmet. Alt i alt var det nok omkring tusen personer som var innom festivalen.

Prinsen (Torbjørn Tomassen) har funnet Askepott (Ellinor Rønning) og presser øreproppen inn i øret hennes, mens hun forsøker å vri seg unna.

Fra dramatiseringen av det islandske folkesagnet, marerittet om de fire furiene.

De to kamphanene fra Øst-Tyskland, like før de begynner sin jakt på status-symboler.

Døves Nordiske Kulturfestival 23.-28. juni 2002

ÅL i Hallingdal

Den nordiske kulturfestivalen ble vellykket arrangert på Ål siste uken i juni 2002. 300 døve fra hele Norden var samlet til foredrag, verksteder, teaterforestillinger, fotballkamper og mye sosialt samvær.

Forbundstopper fra alle de nordiske land var med.

Det var forskjellige foredrag hver formiddag. Det var ulike verksteder midt på dagen. Det var teater og fotball om kveldene. Og enda senere på kveldene var det nordisk døveforening i gymnastikksalen på folkehøyskolen. Ål folkehøyskole dannet et naturlig sentrum for festivalen, der kjøkkenet hadde åpen kantine hele dagen og imponerte med nydelig mat og flott service. Midt i uken var en dag avsatt til utflukter, der folk enten dro til Bjørneparken i Flå, til Langedrag naturgård, til Hardangervidda naturmuseum i Eidfjord, til Aurlandsdalen og Flåmsbanen - eller som de sprekeste: Til rafting i Dagali.

Festivalen kunne ønske seg litt varmere vær, litt mer underholdning i døveforeningen om kveldene og kanskje litt mer mat på tallerkenen avslutningskvelden - men når det er sagt: Den 19. Døves Nordiske Festival ble en flott uke, der Norges Døveforbund var dyktige arrangører.

Oppmerksomme deltakere på historieverksted.

Rosemaling var svært populært.

God, gammel årgang!

NDFs første kulturtreff **for de over 50 år** ble en suksess. Lørdag 12. mai 2007 var 111 seniorer samlet til felles prat og kultur i Tønsberg. Vil dette tiltaket for den eldre generasjonen fortsette? Først «Unge Døves Kulturdager», så «Døves Kulturdager» og nå «Eldre Døves Kulturdager»?

Folkedansere fra Bergen Døvesenter danset under festmiddagen.

Elin Buanes, Thorbjørn Johan Sander og Erling Buanes i «Fanden og kjerringa».

Johannes Samuelsen, Dagmar Sinnes og Arnulv Pedersen, i stykket «Vårforelskelse».

Anton Hauge.

Svein Sundkvist og Brynjulf Dammen.

Johannes Rekkedal.

Braksuksess for Eldre døves kulturtreff

Siste helgen i mai ble 2. Eldre døves kulturtreff arrangert på hotell Scandic Bergen City i festspillbyen Bergen. Drømmevær, flotte lokaler, fine sceneprestasjoner og tid til den rolige, gode praten med gamle kjente gjorde at de 200 deltakerne koste seg i hverandres selskap. *(Det var ikke flere slike treff etter det.)*

Spørrekonkurransen fredag kveld. Så spente var deltakerne ved vinnerbordet før avgjørelsen falt, vi kjenner igjen blant annet Mira Zuckermann, Helle Christiansen, Norunn Kalvenes, Margareth Farstad og flere andre. Spørreleken ble ledet av Rune Anda.

Oslo Døves Seniorforening.

Leikny Holden.

Arnulf Pedersen.

Kåre Høgsve.

Henrik Hansen og Bjørn Myran.

KULTURTREFF

på Nedre Gausen skole

Kreative og fantasifulle krefter utfoldet seg blant 400 døve, tunghørte og hørende elever da Nedre Gausen (tidligere: Holmestrand off. skole for døve) arrangerte sitt syvende kulturtreff. Bildene er fra våren 2007.

Visuell scenekunst

- Kulturtreffet er et arrangement hvor døve og tunghørte elever får mulighet til å møte hverandre innenfor en ramme av ulike kulturelle uttrykk som for eksempel teater, dans, multimedia, film, animasjon, tegning og maling, sier Per Øyvind Rekkedal, programansvarlig og dramalærer ved Nedre Gausen Skole, til Døves Tidsskrift. Det var i **år sjuende gang på rad** kulturtreffet ble arrangert. På Biorama i Holmestrand var 450 personer fra forskjellige skoler på hele Østlandet samlet.

Teater Manu blir en realitet

I mange år har Norges Døveforbund hatt ønske om å få opprettet eget teater for døve med støtte fra det offentlige. Det ble også nevnt flere ganger under Døves kulturdager. Det var også ønske om å få opp kulturarbeidet lokalt.

Fra «Nye Journal for Døve» nr 2/2017 leser en fra Nordisk Kulturfestival 1982 på Lillehammer: «Festivalen vedtok en resolusjon til Kirke- og undervisningsdepartementet, med krav om å sikre tilskudd til kulturarbeidet i døveforeningene, opplæring av instruktører, kurs for døve som vil ta opplæring i teater-teknikk m.m., og for at døve teatergrupper kan få reise på turneer rundt om i landet.»

Turnè med egen døveteatergruppe var det, men bare kort: I forbindelse med Bergen Døvesenters 100 års jubileum i 1980 laget døvesenteret et 2x40 minutters jubileumsforestilling «Døv i går - i dag - hva med i morgen?» Stykket ble vist hele 28 steder i Sør-Norge fra 27. mai 1980 til 17. februar 1982!

Pionèren blant norske døve var Mira Zuckermann. Hun var en amatørskuespiller som hadde visjon om et profesjonelt tegnspråketeater. Hun ivret sterkt for at Norges Døveforbund skulle ta kontakt med myndighetene for å skape et slikt teater. Da «Guds forsømte barn» ved Trøndelag Teater i 1983 trengte en som kunne spille rollen som den døve kvinnen, fikk Mira den rollen.

Før år 2000 var det tre samarbeidspartnere som fikk tegnspråketeatret inn på statsbudsjettet, den gang Anne Enger Lahnstein var kulturminister i 1997-1999. Disse sto i bresjen for å få det til:

- a) Norges Døveforbund, med Hilde Haualand (som var ansatt som kultursekretær)
- b) Ål Folkehøyskole og kurssenter for døve ved Per Ove Nybråten, som den gang også var leder for den nasjonale foreningen «Teaterets Venner» og kjente mange teaterfolk
- c) Døves Media der Helge Herland var representant.

De tre jobbet med denne saken over to år, hadde mange møter. Det var mye motgang - men til syvende og sist ble avgjørende ved at Senterpartiet hadde kulturminister-posten og teatret ble plassert på Ål – distriktspolitikk – i bygda der stortingsmann Hallgrim Berg fra Høyre kom fra. Høyre var i regjeringssamarbeid med Senterpartiet. Hallgrim Berg var svoger til Ål folkehøyskoles rektor Johannes Helleland, ofte kalt «Jani».

- d) De siste årene av prosjektperioden (1999-2001) jobbet Mira Zuckermann og Vigdis Peterson (prosjektleder og sekretær) for å få gjennomslag i Stortinget slik at teatret ble etablert som en fast post i statsbudsjettet.

Mira Zuckermann var i mange år en aktiv skuespiller. Det var nok på grunn av hennes engasjement og ønske om profesjonell teater, og at hun var en garantist på at det kunne bli gjennomførbar at kampen med å få opprettet profesjonell teater for døve ble til.

Mira drømte om eget tegnspråketeater i Norge

25 års jubileum for Døves kulturdager, i Oslo 1992. Mira Zuckermann fremførte: «Jeg har en drøm». Hun drømte om profesjonell døveteater der tegnspråk dominerte, om å reise rundt i Norge og vise. Hun drømte om at tegnspråk fikk status som eget språk i Norge, blant mye annet.

Foto: Statped (1992) / Skjermdump

Torsdag 16. januar 2003 ble stiftelsen *Det Norske Tegnspråketeater* opprettet av Norges Døveforbund. Startkapitalen var på 10.000 kroner. Mira Zuckermann ble ansatt som teatersjef fra 2003. I 2004 endret man navn til Teater Manu, og flyttet inn i teatret til Grünerløkka kulturhus i Schleppegrells gate 32.

Oslo Døveforening / Oslo Døveteater / Senter for nasjonalt Døveteater har levert kvalitets teater under Døves kulturdager gjennom flere år. Likeså opplevde man gode forestillinger fra noen andre døveforeninger. Kanskje det var de som la fram overbevisende framførelser som førte til at Det Norske Tegnspråketeateret ble «født» i 2001? For å si det på en annen måte: Gode døve skuespillere fantes! Tegnspråketeateret satte sitt preg også på Døves kulturdager, til glede for arrangør og publikum.

Sitat fra Teater Manu sin Facebookside:

«Teater Manu feiret 10 år i 2011, og er fremdeles et ungt teater. Vi utvikler oss fremover for hvert år og høster stadig større anerkjennelse for vår scenekunst, noe som gjenspeiler seg i at vi er blitt nominert til 4 Heddapriser de siste 3 årene. I tillegg har vi også prisen for årets scenekunst, tildelt av Natt&Dag i 2012.

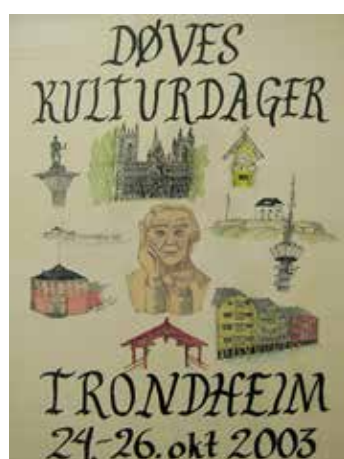
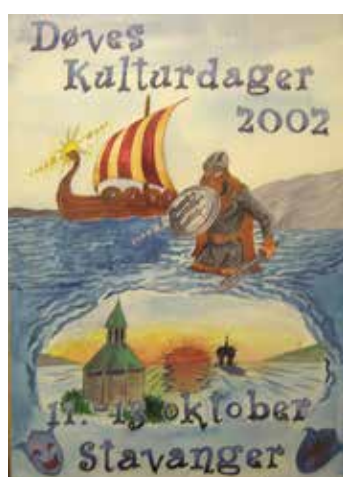
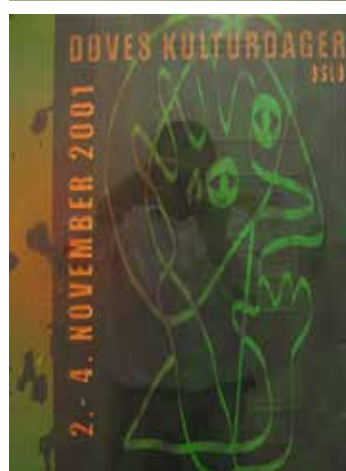
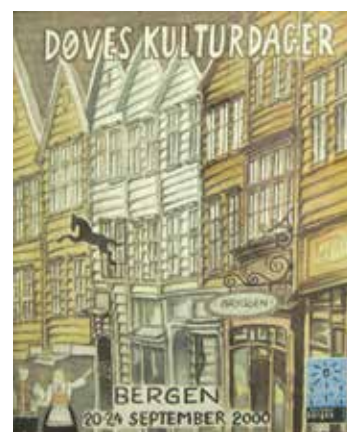
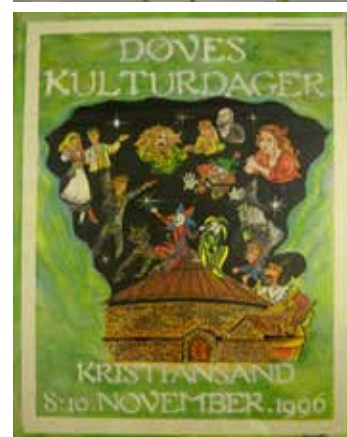
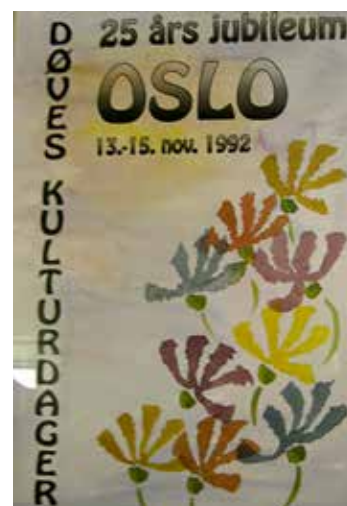
Tegnspråket er vårt scenespråk og dette gir en ekstra dimensjon til forestillingene våre. Det spilles alltid med stemmeskuespillere, slik at man får like godt utbytte om man ikke kan tegnspråk.»

”MED RØTTER I DØVEKULTUREN OG TEGNSPRÅKET HAR TEATRET IBOENDE EGENSKAPER TIL Å UTVIKLE NYE SÆREGNE OG SPENNENDE KUNSTNERISKE UTTRYKK»

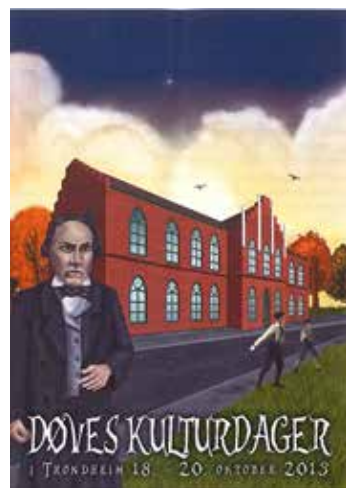
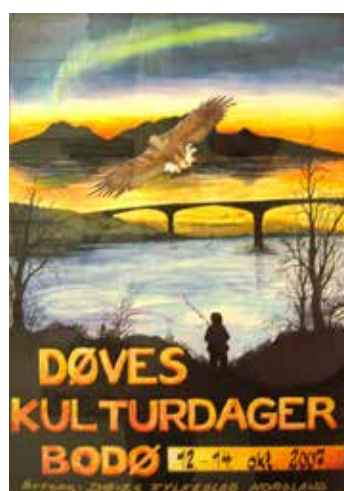
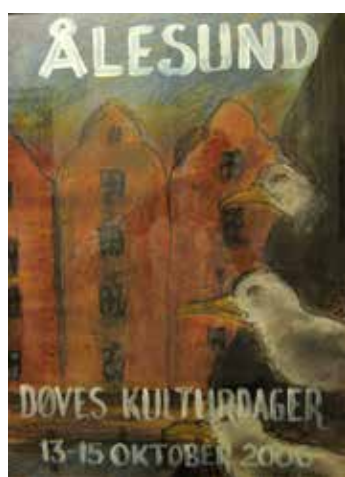
Teatersjef Mira Zuckermann.

PLAKATER

PLAKATER

Bergen Døvesenter
Stiftet 30.05.1880

Kalfarveien 79, 5022 Bergen - www.bgds.no - post@bgds.no
Styreleder: Helge Herland - Daglig leder: Rune Anda

VI TAKKER FOR STØTTEN / BIDRAG TIL KULTURDAGENE 2017!

EXTRA
STIFTELSEN

BERGEN
KOMMUNE

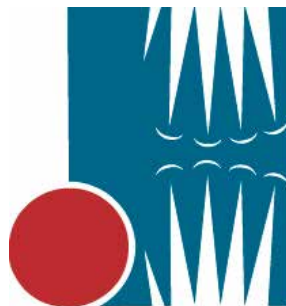
supervisuell

Bergen Døvesenter

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

Sparebanken
Vest

NET **PRINT**

ERIKSENS LEGAT

 Statped
Statlig spesialpedagogisk tjeneste

50. DøvesKulturdager
Bergen 24.-27. August 2017